

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
165. (1231.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2368 ▼
	1 amerikai dollár	3,3452 ▼
	100 magyar forint	1,4925 ▲

Aktuális

2

**Merénylethullám
rázta meg Irakot**

Több mint hatvan ember meghalt és több tucatnyi megsebesült az Irakon végigsöprő merényletsorozatban, alig pár nappal a harcoló amerikai egységek kivonulása után.

Aktuális

3

**Cătălin Macovei: támadható
az ANI-törvény**

Az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) vezetője szerint az intézmény működését szabályozó törvény bármikor megbukhat egy alkotmányossági kontrollon. Erről Cătălin Macovei az RFI-nek adott interjúban beszélt tegnap.

Gazdaság

6

**Budapest: jönne, de nem
kell a Nemzetközi Valutaalap**

Eddig sem volt, és a jövőben sincs szükség új hitelmegállapodásra, tehát az IMF-fel az őszre tervezett tárgyalásoknak nem célja egy újabb kölcsönmegállapodás megkötése – közölte tegnap a magyar Nemzetgazdasági Minisztérium.

Vezércikk

3

Szellemi zűrzavar

A Boc-kormány éppen erről feledkezett meg, és ennek a következménye az a hatalmas zűrzavar, amely ezekben a napokban az adóhivatalokban kialakult. Egy eddig megszokott pénzügyi rendszeren nem lehet változtatni – és ez a megállapítás nem csupán a szerzői jogdíjakra érvényes – ha nem vizsgálják meg minden összetevőjét, és ha nem modellezik a változtatások eredményeit. ▶

Székedi Ferenc

Adókáoszban az ország

Tájékozatlan hivatalnokok, hatalmas sorok várták az új tébójárulékok befizetőit

Sorokra váró újságírók, művészek, taxisok és ügyvédek. A törvény a szabadfoglalkozásukat is tébójárulék kifizetésére kötelezi

Fotó: Mediafax

Szinte megroppantak tegnap országszerte az egészségbiztosító és nyugdíjpénztárak, valamint a munkaügyi hivatalok az adófizető polgárok rohama alatt: augusztus 25-e volt a törvény szerinti utolsó napja az adótörvénykönyv módosítása után életbe lépett új társadalombiztosítási járulékok kifizetésének. Szinte mindenütt végelethatalmas sorok, tájékozatlan tisztségviselők, kaotikus körülmények fogadták a betérőket. A munkaügyi miniszter „mesterséges hisztériakeltésnek” nevezte az adókáoszról szóló sajtóhíreket, és azt ígérte, egyelőre eltekintenek a határidő túllépése miatti büntetésektől. **7. oldal ▶**

Brüsszel előtt a romakérdés

Hírösszefoglaló

▶ Soros György magyar származású amerikai milliárdos azzal a kéréssel fordult tegnap Franciaországhoz, hogy „állítsa le a romák tömeges kiutasítását”; egyúttal kérte az Európai Uniót, hogy készítsen egy átfogó, „a probléma nagyságával arányos” tervet a romák integrációjára. „Az, ahogy Franciaország most kiutasítja a romákat, a francia és az európai uniós törvények megsértésének veszélyével jár. Származásuk miatt nem küldhetők vissza anélkül, hogy bűncselekmény elkövetését rájuk bizonyították volna” – írta sajtóközleményében a Nyílt Társadalom Alapítvány elnöke. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Rajtra kész a Fél-sziget

▶ „Minden készen áll a kezdéshez, mindenik előzetesen bejelentett együttes fel fog lépni” – jelentette ki lapunknak Balázs P. Előd, a ma kezdődő

marosvásárhelyi Fél-sziget sajtófelelőse. A kaput tegnap este nyitották, a valódi bulirajtot azonban a PASO ma délutáni koncertje jelenti. **9. oldal ▶**

A déli órákban már megérkeztek az első fél-szigetlakók

Fotó: Farkas István

Sóvidéki versenyszellem

Antal Erika

▶ „A Danubius Hotels Nyrt. 2009. első felében 2,59 milliárd forint adózás előtti veszteséget könyvelt el, 99 százalékkal többet mint az előző év első felében – közölte nemrégiben az MTI, a BÉT honlapjára hivatkozva. – Az első felében a magyarországi, szlovákiai és romániai szállodák üzemi szinten veszteséget könyveltek el.” A Danubius Rt. romániai vezérigazgatója szerint azonban a magyarországi társaság tulajdonában levő Szóvátai Fürdővállalat nyereséggel zárt 2009-ben és 2010 első felében, a gazdasági válság, illetve annak ellenére, hogy a fürdőváros teljes felújítás alatt állt. **Folytatása a 6. oldalon ▶**

Röviden

Irán továbbfejlesztett rakétát próbált ki

Irán sikeresen kipróbálta egy évek óta meglévő föld-föld rakétája továbbfejlesztett változatát – közölte tegnap Ahmad Vahidi védelmi miniszter. A Fateh-110 rakéta eredetileg mintegy 200 kilométer hatótávolságú, 9 méter hosszú és 3,5 tonna súlyú. Vahidi szerint a szilárd üzemanyag-gal hajtott fegyver nagy pontosságú irányító berendezést kapott, de a fejlesztésről többet nem lehet tudni. Az iráni hadseregben szeptemberben állítják hadrendbe a harmadik generációs Fateh 110-et, amelynek kipróbálását az iráni televízió is közvetítette. Irán gyakran jelent be olyan katonai fejlesztéseket, amelyeket független forrásból nem lehet megerősíteni.

Mikrobák falták fel a BP-kútból kiömlött olajat

Egy nemrég felfedezett mikrobafaj gyakorlatilag eltüntette a BP olajkútjából kifolyt, Manhattan nagyságú víz alatti olajfoltot, amelynek a Mexikói-öbölben való létezéséről a múlt héten számolt be az amerikai média. A mikrobákat minden jel szerint stimulálta az április óta a tengerbe ömlő olaj, aminek következtében olyan eredményesen bontották le a szénhidrogén molekulákat, hogy a felhő mára gyakorlatilag kimutathatatlaná vált. A sötét és hideg, mélyvízi életkörülményekhez alkalmazkodott, úgynevezett proteobaktériumok a vártnál gyorsabban és oly módon bontották le a kőolajat, hogy közben nem ritkították meg jelentősen a víz oxigén-telítettségét, ahogy azt a legtöbb olajfolt baktérium szokta.

Feketelistára került bin Laden egyik veje

Az Egyesült Államok és az ENSZ feketelistájára került Oszama bin Ladennek, az al-Kaida nemzetközi terrorszervezet vezetőjének egyik veje. A 35 éves Muhammed Abdallah Haszan al-Hajrát azzal vádolják, hogy az al-Kaida pénzügyi műveleteit irányító csoport egyik kulcsfontosságú tagja. Az amerikai pénzügyminisztérium közlése szerint a férfi több százezer dollárt utalt át amerikai érdekeltségek elleni terrorista támadások megszervezésére. Elképzelhető, hogy Hajra veszi át az al-Kaida májusban megölt pénzügyi igazgatójának, Musztafa Abu al-Jazidnak a szerepét.

Tovább esett Obama népszerűsége

A nagy munkanélküliség és a magas kormányzati kiadások miatt megriadt amerikai választók körében immár többen elégedetlenek Barack Obama elnök tevékenységével, mint ahányan támogatják – derült ki az Ipsos közvélemény-kutató legfrissebb felméréséből. A megkérdezettek 9,5 százaléka felkúszott munkanélküliségi ráta és az egékbe szökő költségvetési deficit lerántotta a demokrata párt támogatottságát, és tovább erodálta Obama népszerűségét mindössze 20 hónappal hivatalba lépése után. A válaszadók 52 százaléka elégedetlen Obamával, 45 százaléka viszont helyesli tevékenységét.

Rendőrok iszlámistákat öltek meg Dagesztánban

Dagesztáni rendőrök megölték öt iszlám szélsőségest, köztük egy magát Haszavjurt körzet emírjének nevező férfit. A rendőrök megállítottak egy Ladát, hogy igazoltassák a benne ülőket, de az utasok gépfegyverből tüzet nyitottak rájuk. A rendőrök viszonzták a támadást, és mind az öt férfit megölték. A kocsiiban később több Kalasnyikovot és nagy mennyiségű lőszeret találtak. Egy-két órával később pokolgép robbant Kiziljurt körzetben, egy út mentén, amikor elhaladt mellette egy kisbusz – a hivatalos közlés szerint ennek a merényletnek nincsenek sérültjei.

Merénylethullám rázta meg Irakot

Az iszlám böjt, a ramadán ellenére Irakban szinte mindennaposak a terrorakciók

Hírösszefoglaló

Több mint hatvan ember meghalt és több tucatnyi megsebesült az országban végigsöprő merényletsorozatban, alig pár nappal a harcoló amerikai egységek kivonulása után. Az első merényletben 16-an meghaltak, és 87-en megsebesültek – közölte az iraki belügyminisztérium. A támadó robbanóanyagokkal megrakott teherautóját röpitette levegőbe az iraki főváros északkeleti részén, al-Kahira negyedben. Az áldozatok között rendőrök és civilek is vannak. A robbanás következtében a rendőrségi épület összeomlott, és nagy károk keletkeztek a környékbeli házakban. Egy autóra rejtett pokolgép a városközpontban lépett működésbe, két embert megölve, hetet pedig megsebesítve. A déli Kút városában szintén egy öngyilkos merénylet hajtott neki kocsijával

egy rendőrörsnek, 23 halottat és hatvan sebesültet hagyva maga után az incidensben. A halottak közül tízen, a sebesültek közül pedig 33-an rendőrök. Kirkukban és Bászrában is autóbomba robbant, egy-egy halálos áldozat mellett nyolc, illetve 12 ember sérült meg. Hasonló, autóval végrehajtott merényletek rázták meg Kerbelát és Rámádit, a két városban összesen hatan haltak meg, 42 sérültet szállítottak kórházba.

Az iszlám böjt, a ramadán ellenére Irakban szinte mindennaposak a terrorakciók. A szélsőségesek feltehetően ki akarják használni a márciusi parlamenti választások után kialakult belpolitikai bizonytalanságot, nem mellesleg pedig a harcoló amerikai egységek kivonulását. Az országnak még mindig nincs kormánya. Kedden legalább tíz ember vesztette életét erőszak következtében az országban. ◀

Felmérés: rosszkor történt az amerikai csapatkivonás

Az irakiak többsége szerint rosszkor történt az amerikai csapatkivonás, és ennek káros következményei lesznek – derült ki egy kedden ismertett közvélemény-kutatásból. Az 1150, 18 évnél idősebb iraki részvételével, augusztus 15. és 22. között elvégzett felmérésben megkérdezettek 59,8 százaléka felelt nemmel arra a kérdésre, megfelelő időpontban történt-e a csapatkivonás. Az Asark közvélemény-kutató cég 18 tartományt érintő felmérésén a megkérdezettek 53,1 százaléka nem értett egyet Barack Obama amerikai elnök tavalyi döntésével, amelynek értelmében 2010. augusztus 31-ig ki kell vonni a harcoló alakulatokat Irakból.

„Védelmi fal” a romák ellen

MTI

Saját költségéből mintegy 25 méteres betonfalat építtetett a kelet-szlovákiai Nagymihály (Michalovce) egyik lakótelepének több mint félszáz családja, hogy távol tartsa a szomszédságban lévő romatelep lakóit saját lakhelyétől. A „védelmi fal” több mint 3000 euróba került – írta a *Sme* című liberális pozsonyi napilap tegnap. A romatelep lakói tiltakoznak a fal ellen. A lakótelep lakói szerint viszont a falra azért volt szükség – áll az újságban –, mert a romák toalettnak használták a környéket, szétdobálták a szemetet, rongálták az épületeket. A fal megakadályozza a romatelep lakóit abban, hogy a lakótelepen keresztül járjanak be Nagymihály központjába.

A lakótelepen korábban már egy másik falat is emelt az önkormányzat, az indoklás szerint zajárnyékolás céljából. A most nyilván áradott új falrészt ehhez kapcsolódik. Az összes fal összekapcsolásával így mostanra egy 500 méter hosszú falrendszer jött létre a kelet-szlovákiai város lakótelepén. A romatelepen mintegy

1800 roma él. Kifogásolják, hogy most meg kell kerülniük a falat, s ezért jóval hosszabb ideig tart az útjuk.

„Lassan nem lesz merre menünk. Mindent elszigeteltek. A lakóházak között sokkal közelebb lenne az orvos is” – panaszkodott egyikük a lapnak. A lakók szerint azonban a falrendszer nem a romák ellen épült, hanem mindenki ellen, aki rendetlenséget csinált lakóhelyük környékén. „Erre jártak, a balkonunk alá vizeltek, a bűz bejött az ablakon, nem is nagyon nyithattuk ki” – állítja az egyik lakó. A lakóközösség vezetője, Anton Tadian azt mondja, a fállal csak tulajdonukat akarják védeni.

Az önkormányzat szóvivője közölte, a telket, melyen a fal áll, a lakóközösség vette bérbé a várostól azzal a céllal, hogy bokrok, dísznövényeket ültessenek ide és esztétikus kerítést húzzanak. Laco Oravec, a Milan Simecka Alapítvány vezetője viszont úgy véli, hogy a város a korábbi fal mellett is képmutatóan érvelt, szerinte egyértelmű, hogy az is a lakosok panaszai nyomán, a romák miatt készült. ◀

Lieberman „nem lát okot” a telepépítések befagyasztására

Hírösszefoglaló

Avigdor Lieberman izraeli külügyminiszter tegnap az izraeli rádióban kijelentette, hogy nem lát okot az izraeli telepépítések moratóriumának meghosszabbítására. „Nem büntethetjük több tízezer állampolgárunkat (...) Figyelembe kell vennünk a lakosság természetes növekedését, ahogy azt az előző kormány is tette” – idézte Lieberman a Háárec című izraeli napilap. Izraelnek persze nem kellene magára haragítania szövetségeseit azzal, hogy a belső palesztin területeken építkeznek, de semmi oka nincs annak, hogy ne folytatódjon a munka az Arielhez és Maale Adumimhoz hasonló nagy telepeken, amelyeket Izrael amúgy is meg szeretne kapni a békeszerződésben – vélte Lieberman.

A kormánykoalícióhoz tartozó Jiszráel Beitenú szélsőjobboldali párt vezetője kételkedik a nyolc nap múlva kezdődő közvetlen palesztin-izraeli tárgyalások sikerében. „Sok hasonló ünnepélyes pil-

Radicová beszólt Budapestnek

Hírösszefoglaló

A kettős állampolgárságról szóló magyar törvény megváltoztatását szorgalmazta a szlovák kormányfő egy német lapnak adott interjúban. Iveta Radicová, aki bemutatkozó látogatásra érkezett tegnap a német fővárosba, a *Die Welt* című lapnak kijelentette: a magyar-szlovák viszonyt csak dialógus útján lehet javítani, az utóbbi négy évben kialakult feszültséget az okozta, hogy a Duna két partján monológok hangzottak el, amelyek a média közvetítésével jutottak el a másik oldalra. Mint a *Frankfurter Allgemeine Zeitung* idézte, a szlovák miniszterelnök kijelentette: a kettős állampolgárságról szóló budapesti törvény más államokkal történt előzetes konzultáció nélkül lépett hatályba. Ráadásul Budapest figyelmen kívül hagyta a szlovák-magyar szerződésben rögzített eljárásmodot. Ezért szükség van egy olyan törvényre, amely kimondja, hogy a kettős állampolgárságról szóló törvény Szlovákia területén nem érvényes. A német tudósító közbevetésére, miszerint Pozsony már alkotott egy törvényt, amely megvonja a szlovák állampolgárságot a magyart is fölvevő polgáraitól, Radicová leszögezte: azt meg fogják változtatni, mert nem a polgárokat akarják büntetni. A budapesti törvény nem az ő ötletük volt. „Elegendő lesz annyi, hogy megszűnik a kettős állampolgárságról szóló magyar törvény területen kívüli hatálya” – jelentette ki. Szerinte Magyarországnak most van ideje arra, hogy törvényét a nemzetközi szabályokhoz igazítsa. „A kettős állampolgárság nem jelent problémát nekünk, ilyenkor több ország esetében is van dolgunk, de mindig a nemzetközi normákkal összhangban” – mondta Radicová. ◀

Avigdor Lieberman

Panaszkodó PD-L-sek

M. Á. Zs.

► Egyre kevesebb okot látnak a kormánypárti szenátorok arra, hogy a Demokrata-Liberális Pártban (PD-L) maradjanak – de rül ki abból a felvételtől, amely az Antena 3 hírtelevízió tulajdonába jutott. A felsőházi PD-L frakció tagjai kedd este mondhatták el panaszaikat Emil Boc kormányfő-pártelnöknek, előrevetítve, hogy az őszi ülészakban vére menő küzdelmet kell majd vívniuk az ellenzékkel. A miniszterelnök célként fogalmazta meg, hogy újabb ellenzéki honatyákat állítsanak a maguk oldalára, miközben az ellenzéki szociáldemokraták és liberálisok ugyancsak frakcióik növelését célozzák meg a PD-L rovására. „Még van egy, két, három hónapunk. Utána elszabadul a pokol a parlamentben, kő kövön nem marad, valóságos közelharcot kell vívjunk az ellenzékkel” – hallatszik a kiszivárogtatott hangfelvételen. A szenátorok keresetlen szavakkal bírálták saját pártjuk tárcavezetőit, akik megalapozatlan ígérgetéseikkel megtorpedózták azokat a vállalatokat, amiket a kampányban tettek. A legtöbb kritikát Adrian Videanu gazdasági miniszter kapta, akit Cezar Preda alelnök azzal vádolt, hogy a Petrom olajtársaságban megmaradt húszszázalékos állami részesedés felének eladásával rontja a PD-L helyzetét. „Sz...rba keversz bennünket ezekkel az eladásokkal” – fakadt ki Preda. Videanu azzal védekezett, hogy a 10 százalékos csomag eladásával több bevételt hoz az államkasszába, mint amennyit kapott az Adrian Năstase vezette kormány az 51 százalékos többségi részesedés átengedésével az OMV osztrák olajtársaság javára. ◀

Macovei: támadható az ANI-törvény

Cs. P. T.

► Az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) vezetője szerint az intézmény működését szabályozó törvény bármikor megbukhat egy alkotmányossági kontrolon. Erről Cătălin Macovei az RFI-nek adott interjúban beszélt tegnap, egy nappal azután, hogy a szenátus jóváhagyta a jogszabályt. „A törvény bármikor újra megtámadható az Alkotmánybíróságon és soha nem tudhatjuk, hogy melyik cikkelyét nyilváníthatják ismét alkotmányellenesnek” – mondta az ANI elnöke.

Cătălin Macovei mindazonáltal üdvözölte azt, hogy az intézmény működését ismét érvényes törvény szabályozza. Értékelése szerint az új jogszabály olyan eszközök biztosít az ANI számára, amelyek lehetővé teszik a köztisztviselők vagyonynyilatkozatainak hatékony ellenőrzését. Macovei az interjúban arról panaszkodott: közel fél évet vesztett az ügynökség amiatt, hogy a működését szabályozó törvényt korábban alkotmányellenesnek nyilvánították. „Szinte teljesen

Cătălin Macovei, az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség vezetője Fotó: ÚMSZ

állt a munka. Nem tudunk vagyónvizsgálatokat végezni” – mondta.

Üdvözölte tegnap az ANI-törvény megszavazását az Egyesült Államok bukaresti nagykövete is. Mark Gitenstein közleményben gratulált tegnap a parlamentnek az új jogszabályhoz. „Románia nagy lépést tett egy olyan ügynökség létrehozása felé, amely lehetővé teszi a köztisztviselők vagyónának ellenőrzé-

sét. Ez a korrupcióellenes küzdelem nagyon fontos eleme, és biztosítja azt az átláthatóságot, amelyet az amerikai és más befektetők is elvárnak Romániától” – áll a közleményben.

Korábban az amerikai diplomata hevesen bírálta a szenátust amiatt, hogy „megnyírta” az ANI-törvényt. A bírálókból kijutott Frunda György szenátornak is, akinek a nevéhez fűződött a jogszabály több módosítása. Az RMDSZ-es politikus és Mark Gitenstein között talákozó is létrejött annak idején a helyzet tisztázására. „Frunda György engem nem tudott meggyőzni” – nyilatkozott a nagykövet a találkozó után. „Abban egyeztünk meg, hogy nem tudunk megegyezni” – nyilatkozta korábban lapunknak a találkozóról Frunda. ◀

Rossz hír a nagykorruptió vádlottaknak

Nem szakíthatók meg többé a perek alkotmányossági kifogások esetén – döntötte el kedden a felsőház. A szenátorok az Alkotmánybíróság működéséről szóló törvényt módosították. Korábban, tavaly egy hasonló törvénykezdeményezés már megbukott, és kedden is csak az elfogadásához szükséges minimális számú szavazatot (69) kapta meg. Az alkotmányossági kifogásokat rendszeresen használták a nagykorruptió perek vádlottjainak ügyvédei a perek megszakítására.

Nemzetközi romakitoloncolás?

Folytatás az 1. oldalról

A nemzetközi bírálatok ellenére Franciaország július 28-ától eddig 635 romát küldött haza, miután megkezdte Nicolas Sarkozy elnöknek az illegális cigánytelepek felszámolására vonatkozó intézkedéseinek életbe léptetését. Párizsnak az az álláspontra, hogy ezzel csupán az Európai Unió törvényeit alkalmazza, a romák hazatérése önkéntes, és a francia adófizetők terhére pénzbeli segítséget jár. A kelet-európai romák felemelkedését is támogató Soros úgy vélte, a francia kormánynak igaza van abban, hogy Romániának és Bulgáriának többet kell tennie roma állampolgárai életkörülményeinek javításáért. Pierre Lellouche, Franciaország európai ügyekkel foglalkozó államtitkára egy keddi lapinterjújában azt mondta: minden uniós tagállamnak vállalnia kell felelősségét, gondoskodnia kell saját állampolgárainak védelméről és társadalmi beilleszkedéséről.

Román kétségek

Francois Fillon francia kormányfő tegnap José Manuel Barrosohoz, az Európai Bizottság elnökéhez fordult a romák ügyében, és arra kérte, hogy fokozza az európai kezdeményezéseket a

kérdésben, illetve segítse a koordináció elmélyítését Bukaresttel és Szófiával. A jobb koordinációt a romák integrációjával megbízott Valentin Mocanu román államtitkár is sürgette egy reagálásában kedden, párizsi útja előestéjén. Bukarest kétségbe vonja a romák hazaküldésének jogosságát, Párizs viszont azt veti Románia és Bulgária szemébe, hogy nem tesz

eleget saját állampolgárai integrálásáért a társadalomba, noha milliárdokat kap az Európai Unió alapjaiból a hátrányos csoportok számára.

A vita nem csak a három ország között folyik, hanem Párizs ellen fordult több emberi jogi szervezet, és megróttá Franciaországot a romákkal szembeni bánásmódja miatt az Európa Tanács

Rassizmus és Intolerancia Elleni Bizottsága (ECRI) is egy Strasbourgban kiadott közleményben. A dokumentumban az ECRI hangsúlyozta, hogy az etnikai jellegű megkülönböztetésre alapuló bármilyen politika elfogadhatatlan és ellentétes az Európa Tanács tagországaira vonatkozó jogi kötelezettségekkel.

A bolgárok megértőek

Megértőnek mutatkozott a bolgár romák Franciaországból való kiutasításával kapcsolatban tegnap a bolgár külügyminiszter. A Nova televízióknak adott interjújában Nikolaj Mladenov úgy vélekedett, hogy „eltúlozzák a romák kiutasításának problémáját”, az úgy „inkább francia belpolitikai csatározás”. A külügyminiszter hozzátette, hogy eddig „egy bolgár állampolgárt sem kellett erővel kilakoltatni”. Franciaország felhívta 300, gyermekenként 100 eurót juttat a hazatelepülőknél. Mladenov kedden egy telefonos megbeszélésen a bolgár kormány „megértéséről” biztosította Pierre Lellouche-t, Franciaország Európa-ügyi államtitkárát. A külügyminiszter kiemelte, hogy „minden bolgár állampolgár köteles tiszteletben tartani a fogadó ország törvényeit és az európai követelményeket”. ◀

Minden roma gyerek után 100 eurót fizettek a francia hatóságok Fotó: Mediafax

Szellemi zűrzavar

A szerzői díj voltaképpen azt a szellemi munkát fizeti meg, amelyet az alkotó ember befektet, hogy közönsége számára befogadható és általa megvásárolható terméket hozzon létre.

Székedi Ferenc

A világ nyugati felében a szerzői díjakból jól megélték és megélnék mind a mai napig a neves írók, filmrendezők, filmszínészek, képzőművészek és még sokan mások, akik ott jönnek-mennek az alkotói holdudvarokban.

Európa keleti felében és különösképpen Romániában az utóbbi évtizedben a szerzői díjak rendszere meglehetősen ellentmondásossá alakult, és ez összefüggésben van egyrészt a bonyolult és mindegyre változó pénzügyi környezettel, másrészt peddigg azzal a társadalommal, amelynek nem a törvények betartása a legfontosabb gondja, hanem azok kijátszása.

Következésképpen Romániában szerzői díjak nem csupán az egyéni alkotók, hanem azok is, akik után munkaadó cégük kevesebbet szeretne adózni. A módszer gyakorlatilag a következő: valakit minimálbérről alkalmaznak, majd fizetése többi részét szerzői díjként kapja meg, így a cég többféle adónemmel csak az előbbire adózik, az utóbbira viszont csupán a jövedelemadó vonják le. A szerző köthet civil szerződést a munkaadójával, de az is lehet, egyéni vállalkozóként egyezzen meg.

A vázolt rendszerrel természetesen együtt jár a mindaddig nyílt titokként kezelt, különböző méretű adócsalás, és a Boc-kormány a költségvetési bevételeket növelő hajszájában nyilvánvalóan ezt az adócsalást akarta megszüntetni. Csakhogy nem gondolta végig a rendszert, hiszen nem minden szerzői díjas kap havi juttatásokat. Egy író a legjobb esetben évente ír meg egy könyvet, amelynek megjelenését lehet, hogy támogatják és ebből egy ideig éldelegelnek a kiadók és a nyomdák, de ő maga alig kap valamit. Egy színész fellépése sem a napi és heti időbeosztásokhoz igazodik, mint ahogyan egy zenei előadóművésznek sem kötött az évi programja, és hosszasan lehetne folytatni a sort a képzőművészekkel, a filmesekkel és a hagyományos, nyomtatott médiában dolgozókkal, vagy éppen a weboldalak tervezőivel. Hiszen a szerzői jogdíjak és a szellemi szolgáltatások manapság egyre inkább összefonódnak, és úgy tűnik, az egyéni jövedelemadó az egyetlen, amely képes átfolgni a skálát a maga teljességében.

A Boc-kormány éppen erről feledkezett meg, és ennek a következménye az a hatalmas zűrzavar, amely ezekben a napokban az adóhivatalokban kialakult. Egy eddig megszokott pénzügyi rendszeren nem lehet változtatni – és ez a megállapítás nem csupán a szerzői díjakra érvényes – ha nem elemzik mélyrehatóan, ha nem vizsgálják meg minden összetevőjét, és ha nem modellezik a változtatások eredményeit. A kapkodásban születnek meg olyan törvények, amelyeknek gyakorlati alkalmazásához azután módszertani kötetekre van szükség. Vagy lehet, hogy ezekért is járnak majd olyan szerzői díjak, amelyet megadónak?

Román lapszemle

A fővárosi Nemzeti Stadion építési munkálatain fellelkesülve Sorin Oprescu főpolgármester bejelentette, Bukarest megpályázná a 2024-es nyári olimpiai játékokat. (Gándul) ► Az iskolakezdésre időzítőként a vasutasok az az általános sztrájkjukat, amellyel a nyolcvanezres elbocsátás ellen tiltakoznak. (Puterea) ► Miron Cozma volt bányászvezér már 11 ezer aláírást összegyűjtött a pártalapításhoz szükséges 25 ezerből a Román Munkások Pártjának bejegyeztetéséhez. (EVZ) ► Európai uniós elismerésben részesítették a Hunyad megyei Algyógy fürdőtelepet, amely az utóbbi húsz év alatt radikális fejlesztéseken esett át. (Románia liberál)

Băsescu kalandjai a sajtóval

Traian Băsescu többször is éles konfliktusba került nem csupán a médiatörzstök valóban nagyhatalmú vezetőivel, de az egyszerű újságírókkal is, akiket válogatott jelzőkkel illetett.

Bogdán Tibor

► A politikai hatalom és a média között az utóbbi időben olyannyira megromlott a viszony, hogy a román sajtó néhány hangadó képviselője, több politikus és kulturális személyiség szükségesnek tartotta a megfelelő védőintézkedések meghozatalát. Így született meg a Sajtóvédelmi Csoport, amelynek alapító tagjai között ott találjuk Corina Drăgoescu-t, Victor Ciutacu-t, Sorin Roșca Stănescu-t és Carmen Moldovant is.

Nemzetbiztonságot fenyegető „sérülékenység”

A csoport létrehozásához az utolsó lökést az a tény adta meg, hogy Románia védelmi stratégiájában a nemzetbiztonságot fenyegető „sérülékenységek” között ott található a média is, pontosabban „az állami intézményeket azok tevékenységéről közölt hamis információkkal lejáratni szándékozó megrendelt sajtókampányok, a sajtótörzstök politikai döntést befolyásoló nyomásgyakorlása gazdasági természetű előnyök elérése céljából”.

A Legfelsőbb Védelmi Tanács által elfogadott dokumentum kitétele nem kis ellenkezést váltott ki a média képviselőiből, akik a sajtó

vánó bármely társadalom alapját képező jogok, szabadságok és elvek védelméért és tiszteltetésért tartásáért”.

Cotroceni-i feketelista

Traian Băsescunak a hazai médiához való viszonyulása tekintetében is „előléte” van. Államfőként többször is éles konfliktusba került nem csupán a médiatörzstök valóban nagyhatalmú vezetőivel, de az egyszerű újságírókkal is, akiket válogatott jelzőkkel illetett. Röviddel első államfői mandátumának kezdetét követően a Román Sajtóklub Becsületbírósága meghívta ülésére, miután Băsescu a közszolgálati rádióban két, rendkívül súlyos dolgot állított egy általa csupán később megnevezett újságíróról. Az egyik szerint az újságíró egy telefonbeszélge-

tés során megfenyegette őt, a másiknak megfelelően pedig az újságírónak döntő szerepe volt abban, hogy Tăriceanu miniszterelnök nem mondott le, amivel meghiúsította az államfőnek azt a tervét, hogy az előrehozott választásokat provokálja ki. Az újságíró nem volt más, mint Sorin Roșca Stănescu, akit a törvényt követően még többször név szerint is támadott. Az államfő ez alkalommal nem tudta konkrétan bizonyítani állításait.

Két évvel később, ugyancsak a közszolgálati rádióban, a „maguk számára gazdasági előnyöket kovácsoló sajtómogulokat” támadta, név szerint az azóta hasonló összefüggésben több alkalommal is megnevezett Dinu Patriciu-t, Dan Voiculescu-t és Sorin Ovidiu Vântu-t, akik – szerinte – az őket mozgató

politikusok gazdasági előnyökhöz juttatásával kívánják ellenőrzésük alá vonni az ország politikai vezetését. Ez alkalommal beszélt első ízben az államfő lejárata szolgált médiaháborúról; a megfogalmazás most, a védelmi stratégiában visszaköszön, igaz, az államfő helyett a szövetségben állami intézmények szerepelnek – nem is nagyon túlzóan, hiszen minden jogállami intézményt valóban Traian Băsescu képvisel.

2008-ban a média képviselőit amolyan jeges fuvallatként érintette a hír, miszerint az államfői hivatalban pontos kimutatás készül az államfőt bíráló cikkekről és szerzőikről. A Băsescu legkeményebben, -megalapozottabban, -okosabban, -szellemesebben, -józanabban érvelve támadó publicisták (Cristian Tudor Popescu, Cornel Nișorescu, Roxana Iordache, Cornel Ivanciuc, Ion Cristoiu és társaik) mellett „sajtónyilvántartásba” kerültek a több-kevesebb rendszerességgel közlő politikusok, politikai elemzők is, Adrian Năstase például a *Jurnalul Național*-ban, Zoe Petre a *Ziu*-ban megjelent írásai, Mugur Ciuvică az *Antena 3* tévé-adóban való szereplése miatt.

Válogatott gorombaságok

Traian Băsescu újságírókkal való gorombáskodásai már-már legendássá váltak. Leghírhedtebb esete az, amikor az *Antena 3* tévécsatorna riporternőjének kezéből ki-

csavarta mobiltelefonját, az újságírót pedig előbb puncimadárnak nevezte, majd lebüdöscigányozta. A *Radio France International* riporternőjének kérdését, miszerint Románia hajlandó lenne-e lemondani európai bizottsági biztosi tisztségéről a liszaboni szerződés ratifikálásának elhúzóódása esetén, „minden intelligenciát nélkülözőnek” minősítette. Az államfő Temesváron, ahol egy újraélesztési tanfolyam alkalmával életmentő oklevelet kapott, a média felől érdeklődő újságírónak tartott volna készséggel gyakorlati bemutatót, ha felfekszik az asztalra. Egyértelműen kétértelmű választ adott egy nyilatkozatot kérő riporternőnek is, akinek azt ígérte, hogy felkeresi irodájában, „ahol majd összehozzák”. Kolléganője, aki az államfőtől, mint a fegyveres erők főparancsnokától azt tudakolta, hogyan is néz ki jelenleg a román hadsereg, a következő lakonikus választ kapta: jobban, mint maga. Nagy visszhangot váltott ki kijelentése, miszerint a sajtótörzstök voltaképpen „euróért muzsikáló zenegépek”, de bejárta a sajtót az az incidens is, amelynek során egy újságírót likrajónak titulált.

Elena Băsescu ilyen vonatkozásban is „apja lányának” bizonyult: tavaly a Barbie-babának nevezett Băsescu-lánynak az európai parlamenti tagsága jogosultságát megkérdőjelező AP hírügynökséggel támadt konfliktusa, miután úgy értékelte, hogy a megjegyzés „igaztalanul rossz fényt vet Romániára is.” ◀

Traian Băsescu: így fojtánám meg a sajtót!

Fotó: archív

Vita a dél-tiroli helységnévtáblákról

„Dél-Tirol a maga idevonatkozó emlékműveivel időközben a fasizmus skanzenjévé vált Európában” – véli az Osztrák Szabadságpárt, amely egyebek mellett a bolzano-i Győzelem emlékművét is támadja.

Gy. Z.

► Az Osztrák Szabadságpárt (FPÖ) eredetileg Jörg Haider nevével forrt össze: ő erősítette meg annyira, hogy egy időre kormányképes is vált, felbontva ezzel gyakorlatilag a teljes Európai Uniót. A szélsőségesen nacionalista Haider utóbb ki is vált, és új pártot alapított, de szellemi öröksége tovább él.

A „fasizmus skanzenje”

Sok más kijelentése mellett a tavaly autóbalesetben elhunyt Haider (akiről halála után bizarr dolgok derültek ki, olyanok is, amely tulajdonságokat ő maga gyakorta ostromozott – másokon) úgy vélekedett például, hogy a

szlovének nem mások, mint valódi osztrákok, akik szláv nyelven beszélnek. Karintiai tartományi eljáróként ellene volt a kétnyelvű táblák kihelyezésének, és időről időre fölmelegítette a dél-tiroli kérdést is, amely a hatvanas években még véres merényletek kiváltója volt, s csak akkor került nyugvópontra, amikor az olasz állam széleskörű, szinte az egész világon példanélküli – és példaértékű – közigazgatási és kulturális autonómiát adott a területnek.

Az FPÖ azonban rendszeresen belekeveredik a Dél-Tirolban mindig újra meg újra fellángoló, a helységnévtáblákkal, az építészetrel és a műemlékekkel kapcsolatos vitába, amely még Benito Mussolini diktatúrájának az idejére vezethető vissza. A

párt most azt követeli, hogy távolítsák el a „fasizta relikviákat”. „Dél-Tirol a maga idevonatkozó emlékműveivel időközben a fasizmus skanzenjévé vált Európában” – jelentette ki a minap a bécsi parlamentben Werner Neubauer, az FPÖ dél-tiroli kérdéssel foglalkozó szóvivője. Konkrétan megnevezte a bolzano-i (németül: bozeni) vámhivatal épületének reliefjét, a dél-tiroli népnyelven „Kapuziner Wastl”-nak nevezett „Alpini emlékművet” Brunico-ban (Bruneckben), továbbá különböző „lábasházakat”, amelyeket a fasizmus idején emeltek. Neubauer szerint a pótlólag kihelyezett magyarozó táblák pusztán „kozmetikául” szolgálnak.

Náci bajtársak

A Szabadságpártban egyre inkább kiszélesedik az a Haidertől eredeztetett hangneme, amely Neubauer megszólalásait is jellemzi. Hasonló tónust üt meg az 56 esztendőes Herhard Kurzmann, pártjának stájerországi elnöke, egyúttal a szeptem-

ber végén esedékes tartományi választásokon az FPÖ listavezetője, akiről azt is tudni kell, hogy levéltári adatok szerint tagja a IV. bajtársi szövetségnek. Márpedig ez a társulat nem más, mint a második világháború hírhedt Waffen-SS alakulatában egykor szolgált veteránok szélsőjobb oldali gyülekezőhelye. „Dél-Tirol számomra soha nem volt külföld” – jelentette ki az eredeti foglalkozására nézve történész politikus. „Tirol tartomány egységének visszaállítása minden egyes osztrák hazafi elsőrendű kötelességének kell lennie” – hangsúlyozta.

Az osztrák támadás a lehető legrosszabbkor jött a dél-tiroliak számára, mivel a Trentinóval közösen alkotott olaszországi tartományban épp heves vita dúl a történelmileg kialakult helység- és dűlőnevek kétnyelvű kitáblázásáról. Luis Durnwalder tartományi főnök, a Dél-tiroli Néppárt (SVP) politikusa a vitában mérsékletre szólított fel. Olyan megoldás előké-születei folynak ugyanis, amelynek figyelembe vételével az új, kétnyelvű táblák Róma követelményeinek, kilencven napos határidővel kiadott ultimátumának is eleget tennének. A cél az, hogy a táblák hagyományos neve helyett utat engedjenek a fasizmus idején született kitalációknak vagy a mai egyszerű fordításoknak. Például a „Radlsee”-t nem szabad lefordítani, hanem egy tőjelképpel vagy pedig a „lago” (olaszul „tó”) toldalékkal kell ellátni – véli Durnwalder.

Hűvös viszony Rómával

A helységneveknek kétnyelvűeknek kell maradniuk, ezeket a jogban az SVP őszi tartományi gyűlése elé terjesztendő „tomonomastiktörvény” szabályozná. A politikai szavai szerint mindehhez semmi egyéb nem szükséges, mint „házon belüli megértés és jóakarát”, mivel a mindenkor népcsoportok kulturális értékei megőrzendőek. A Néppárt kompromisszumos készsége vár el koalíciós partnerétől, az Olasz Demokrata Párttól (PDI), az ugyanis semmilyen

körülmények között sem következhet be, hogy az itáliai jobboldali pártok szélsőséges nézetei érvényesüljenek. A helységek megjelöléséért a közösségeknek kell felelősséget vállalniuk; a településneveket és a régiókon átívelő jelentőségű elnevezéseket pedig egy tartományi bizottságnak kell szabályoznia – fűzte hozzá az előljáró.

Róma hozzáállását Durnwalder „hűvösnek” jellemezte, bár az egyes miniszteriumokkal a kapcsolat korrekt; ami a járulékos jogkörök átadását illeti a tartomány részére, szavai szerint pillanatnyilag „totális nyugalmi állapot” uralkodik. Silvio Berlusconi miniszterelnök szemmel láthatóan azért küzd, hogy még azelőtt újraváltsák, mielőtt a lakosság a saját bőrén érezné a takarékosági intézkedések hatását, és ez a magatartás mutatkozik meg a dél-tiroli helységnévtáblák ügyében is. Az osztrák támadások tehát a lehető legrosszabbkor jönnek, s a bizonytalanság nemzetközi szempontból nem vet jó fényt Itáliára sem. ◀

Lap-top

A nap címe. A márkák Európájában Románia csak szilvaíz, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. Miközben itthon 2600 exkluzív román termékről beszélnek, Európában egyetlen jegyzett márkanév (jól van, na, brand) létezik: a topoloveni-i szilvalekvár. A többi közül a „legelőrehaladottabb állapotban” a „sajátosan román termék” minősítésért az európai fórumokon a pleșcoi-i kolbász található. Mindkettőt kóstoltuk, a cukor hozzáadása nélkül készített szilvaíz egyszerűen szen-zá-ci-ós.

Nyári könnyű. Az *Adevărul*nak még a bulvárkiadványa is uralja a romániai sajtópiacot. A *Click* napilapról túlzás lenne azt mondani, hogy rendszeresen olvasuk, de egyik legutóbbi számában is, íme, milyen érdekes és fontos dolgokra bukkantunk. 1. Piatra Neamț városban az egyik élelmes gyógyszerész részletre árusít orvosságot. 2. Egy Konstanca megyei alkoholista házaspár veszekedésének az lett a vége, hogy a férfinak egy fél herével kevesebbje maradt. Vagy hogy is mondják, egy herével? Mindegy, a nőnek meg ugyanannyival többje lett, a kezében, a rögtönzött operáció nyomán. 3. Neptun tengerparti üdülőhelyen egy visszaeső bűnös pofán csapott egy ügyvédet, persze állítólag. Amíg Traian Băsescu tagad, addig újabb és újabb egymásnak ellentmondó tanúvallomások születnek.

A főnök tekintete. Az államfő testőrsége már Traian Băsescu szeme állása alapján meg tudja ítélni, ha az ország első embere konfliktusba készül keveredni a választóival. „A főnökkel az a baj, hogy nem hagyja szó nélkül a sértegetéseket. Ha az utcán megszólítják, kötekednek vele, akkor sajátosan eltorzul az arca, elhidegül a tekintete. Ilyenkor már tudjuk, hogy baj van, Băsescu kirobbanni készül” – mesélte az egyik testőr az *Adevărul*nak.

A nap álhíre. Állítólag előkerült a film, amely tanúsítja, hogy egy államelnök megütött egy ügyvédet. Természetesen hamisítványról van szó, tulajdonképpen a törvény embere molesztálta a törvényen fölül álló embert.

Minden napra egy mondás

„Soha ne indulj el úgy egy intézményben, hogy nem tartasz a kezdedben egy papírt.”
Murphy-törvény

Nehéz eset

Horváth István

Királyi tanács

SZELLEMIKÉZÉS

István király a hatalmát Istentől eredőnek tekintette, ez jelenik meg, első bevezetőjében is. A királynak többféle hatalmi jelvénye volt. 1031-ből származik az eredetileg miseruhának készült későbbi, amelyen látható a , az és a . A felségjelvényekhez tartozott a és a , illetve a későbbi századokban hozzájuk társult eskükereszt.

A magyar királyság megalakulásakor megőrizte állami függetlenségét, szuverenitását. (...)

A törvényalkotásban is felismerhető a német hatás. Két tulajdonítanak Istvánnak, ezek összességében 56 törvénycikket ölelnek föl. Nincs azonban olyan kézirat, amely valamennyit tartalmazná. A rendelkezéseinek anyagát valószínűleg csak István halála után szerkesztették törvénykönyvüké. (...)

A törvényhozás a királyi tanácsadó testületét alkotó szűk körben történt. A királyi tanács (senatus) a püspöki kart és az ispánokat foglalta magában. Két vezető személyisége az esztergomi érsek (a püspöki kar vezetője) és az ispánok legtekintélyesebbje, a . Tanácsaik segítették, ám nem korlátozhatták a királyi akaratát. (...) Mindössze három hiteles oklevél köthető István korához: a , a pécsi püspökség alapítólevele és a . Ezeket az okleveleket III. Ottó kancelláriájából - a német császár 1002. január 23-án bekövetkezett halála után - Magyarországra telepedett írások készítették. (...)

Farkas Andrea: *Az Államszervezés kora, az Emese álma* című kötetben

Vérség

Az emeletes épületben sokféle megyei hivatal működik, többek között a gyermekvédelmi. A hivatalos neve az utóbbi évtizedekben a politikai korrektség jegyében gyakran változik, szóval által, arról az intézményről van szó, amelyik az állam által gondozott gyermekekkel foglalkozik.

Közös az udvar, más hivatalokba is jönnek szülők gyermekkel, ha nincs hova tenni az apróságot az ügyintézés idejére, de messziről megállapítom akár mikor, hogy az egymás mellett ballagó páros vérségi vagy nevelőszülői kapcsolatban van. Dickens-i történetek jutnak az olvasott ember eszébe, pedig ez a közintézményünk is sokat változott az idők folyamán. Megszűntek a nagy létszámú otthonok, helyette nevelőszülők és családok igyekeznek utánozni azokat a körülményeket, amelyek az igazi családokat jellemzik.

Bármily jól és korszerűen működik is az állami gondoskodás, és bármekkora a bőkezűség, valami nagyon hiányzik a rendszerből, ami nem pótolható, nem vásárolható meg. Beszélhetnek nekem a házasság meg a család válságáról, van egy szempont, ahonnan csak ez az intézmény működőképes. A gyermek szempontjából.

Akarva, akaratlanul szemtanúja vagyok néha a „lát-hatás” intézményének. Vannak szülők, családok, akik valamilyen okból nem képesek megfelelő körülményeket teremteni gyermekeik számára, sőt veszélyeztetik a fejlődésüket. Ilyenkor kiszáll a gyermekvédelem, kiveszi a veszélyes környezetből a kiskorúakat, s intézetben vagy nevelőszülőknél helyezi el. Ám a vér szerinti szülőnek joga van látni a gyermekét.

De momentán nincs lakása, vagy olyan körülményei, ahová a hivatal elengedhetné a gyermeket. Ilyenkor, itt az udvaron zajlik a találkozás.

Most is ott ül egy házaspár, kimosakodott hajléktalannak tűnnek. Jobb sorsot kíván nekik az ember ismeretlenül, mert, lám, megmosakodtak, tiszta ruha van rajtuk, az alapvető érzés megvan bennük, eljönnek a láthatásra. Kiraktak néhány műanyagpalack üdítőt, pár szelet csokoládét az asztalra. Várnak. Bekanyarodik egy középkategóriás autó, s a hátsó ülésről kisorjázik négy gyermek. Öt és tíz év közöttiek, mint az orgonasípok, három lány, a legkisebb ötéves forma fiú. Mind jólöltözött, jólécsült, az autóból kibeszállás is gyakorlott rutinnal történik. A nevelőszülő jó érzéssel maradnak egyelőre az autó mellett. A

lányok babát, plüssállatot hoztak magukkal, s futnak az édesanyjukhoz, átölelik, rácsimpaszkodnak.

A kislegény megáll az apja előtt pár lépéssel, s inkább mondja, mint kérdezi: Apa, most, hazamegyünk...

Az égit hallatszik, akkorát nyel a férfi, mielőtt kimondja a választ: Most még nem, kisfiám.

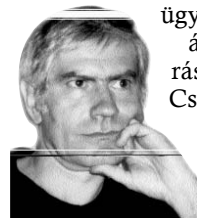
Kresz János

Franciák, románok, romák...

A Franciaországban élő romániai romák kiutasítása Európa-szerte borzolja a kedélyeket. A problémát az okozza, hogy a romákat a nyugati társadalmak ugyanúgy nem képesek integrálni, mint a kelet-közép európaiak.

A franciaországi kiutasítások közvetlen oka az, hogy a romák nem tudják úgymond bizonyítani, hogy „elégészes jövedelmük van, megélhetésük biztosítására.” A bizonyítás elmaradása a francia hatóságok szemében azt bizonyítja, hogy az illetők bűncselekményekből tartották el magukat és családjaikat. A Sarkozy elnök által meglovagolt – s számunkra, magyarok számára a *Fekete kolostorból* is jól ismert – francia xenofóbia számára ennyi is elég volt ahhoz, hogy a kiutasításra sor kerülhessen.

Valentin Mocanut a roma-ügyekkel megbízott román államtitkár a francia eljárás joggal döbbsenti meg. Csakhogy az emberi jogok tiszteltetésében tartásának ama francia hagyománya, amelyről az államtitkár beszél, sajnos soha nem is létezett – a

Bíró Béla

francia állam mindig is csak a teljes asszimiláció árán mutatkozott hajlandónak az emberi jogok tiszteletére. Azok, akik az asszimilációt elutasították, vagy akiket a beolvadást követően a többségi idegenellenesség kényszerített disszimilációra (lásd arabok!) nem számíthattak emberi jogaik tiszteletben tartására sem.

Korántsem meglepő tehát, hogy „egyes helyi francia közösségek csatlakoztak a cigányellenes hadjáratához.” Az arabelleneshez is nap mint nap csatlakoznak. Olyannyira, hogy az '56 után franciává asszimilált magyar család leszármazottja, Sarkozy (bizalmas nevén Sarko) számára a hatalom meghódításához ennek a xenofóbiának a szemfüles meglovagolása is bőségesen elégészesnek bizonyult. Anál is inkább, mivel Sarkozy, miközben a helytelen (azaz a közösségi) integráció – arabok és romák által (öntudatlanul is) igényelt – gyakorlatát elutasítja, személyében a helyes (azaz az egyéni) asszimiláció sikerességének ragyogó példáját mutatja fel. Hogyan lehetne xenofób az a

Franciaország, amelynek elnöke maga is franciává lett idegen?

A hatóságok a francia képmutatás haladó hagyományait működtetve ezúttal is kínosan vigyáztak arra, hogy a kiutasítás minden esetben egyéni elbíráláson alapuljon.

Így aztán, bár mindenki számára világos, hogy mire megy ki a játék, a francia hatóságoknak az egyéni elbírálás révén sikerül kijátszaniuk az emberi jogi elvárásokat is.

Ez nem sikerülhetett volna akkor, ha a romák, az arabok, és minden más európai kisebbség jogait az európai intézmények közösségi jogokként kezelik. Ez esetben ugyanis a hatóságok a szóban forgó közösségek tagjainak jogait csakis az adott közösséghez való tartozás összefüggésében mérlegelhetnék. Egy, az önszerveződés lehetőségeitől megfosztott, de kulturális hagyományaihoz és szokásaihoz intenzíven ragaszkodó közösség csakis a társadalom periferiáján tengődhet, s ebből adódóan csakis antiszociális attitűddel viszonyulhat az őt kiközösítő, lenéző és megalázó többségi társadalomhoz. A ro-

Ebből a helyzetből csakis a kollektív jogok elismerése és következetes érvényesítése jelenthetne kiutat.

máknak, ha élni akarnak, nincs más választásuk: olyanokká kell alakuljanak, amilyeneknek a többség tekinti őket.

Ebből a helyzetből csakis a kollektív jogok elismerése és következetes érvényesítése jelenthetne kiutat. A romák számára lehetőséget kellene teremteni arra, hogy Nyugat-Európa autonóm kisebbségeihez hasonlóan megszervezzék önmagukat, kialakítsák autonóm intézményrendszerüket, s az előbbiekre alapozva fedezzék fel azokat az erkölcsi értékeket is, amelyek állampolgári integrációjukat megalapozhatják. A „Ne lopj!” erkölcsi parancsa csak akkor válhat kategorikus imperatívusszá, ha a romák olyan többségekkel élhetnek együtt, akik nem csak egyénekként, hanem a szóban forgó etnikai csoport tagjaiként is egyenrangú partnerekként kezelik és tisztelik őket. Lopni – tiszta lélekkel – csak attól tudok, akit magam sem tekinthetek tisztességesnek. Csakhogy effélérről nem csak Franciaországban, hanem az emberi jogok nyugati érvényesülése miatt hevesen aggódó Romániában sem lehet szó. Hiszen itt még a székek autonómiatörekvései is folyton kiverik a biztosítékot.

Mellesleg merőben francia mintára...

Sóvidéki versenyszellem

Folytatás az 1. oldalról

Fülöp-Nagy János igazgató az *Új Magyar Szónak* elmondta, az önkormányzat 20 milliós eurós befektetéssel teljesen felújította a vízellátó-, csatorna- és esővízelvezető hálózatot, korszerűsítette az utcákat, új járdákat épített, így az idei turisztikai csúcsezont megújult külsővel fogadták.

Danubius: nyereség vagy veszteség?

Az ellentmondás kapcsán Fülöp-Nagy János lapunknak kifejtette, a Danubiushoz tartozó, alacsonyabb besorolású Fäget Hotel rosszul fog működni, mivel a nyugdíjasok, akik az egészségbiztosítói pénztár jövőlétéből 18 napos turnusokra szoktak érkezni, július–augusztusban elmaradtak, valószínűleg azért, mert a pénztárnak nem volt pénze. Egyik napról a másikra ki kellett találnunk, hogy mit csináljunk, hogy ne maradjunk veszteségesek. Ezt is sikerült megoldanunk, most pedig jelezték, hogy szeptember 1-jétől újraindul a nyugdíjasok 18 napos üdültetése” – részletezte lapunknak a főrdóvállalat igazgatója.

Fülöp-Nagy János az *Új Magyar Szónak* elmondta: külső csinósításokat a főrdóvállalat sem tartotta mellékesnek, hiszen körbekerítették a Medve tavat, és felújították a Magyarósit, virágo-

kat ültettek, parkosítottak, padokat helyeztek ki. „Mind ez olyan beruházás – hangsúlyozta az igazgató –, ami nem a bevételt erősíti, inkább a látványt teszi vonzóvá.” Az idei szezon is nagyon jónak ígérkezik, mert annak ellenére, hogy a nyár júniusban kedvezőtlen időjárással indult, a kihasználtságra akkor sem panaszkodhattak, és augusztusban teljes a szállodaágyak foglaltsága.

Beruházások Szovátán

„Tartottunk attól is, hogy a Danubiushoz tartozó, alacsonyabb besorolású Fäget Hotel rosszul fog működni, mivel a nyugdíjasok, akik az egészségbiztosítói pénztár jövőlétéből 18 napos turnusokra szoktak érkezni, július–augusztusban elmaradtak, valószínűleg azért, mert a pénztárnak nem volt pénze. Egyik napról a másikra ki kellett találnunk, hogy mit csináljunk, hogy ne maradjunk veszteségesek. Ezt is sikerült megoldanunk, most pedig jelezték, hogy szeptember 1-jétől újraindul a nyugdíjasok 18 napos üdültetése” – részletezte lapunknak a főrdóvállalat igazgatója.

A Szováta szállodában júliusban elkezdtek egy 5 millió lejes beruházást, 1000 négy-

A Danubius szovátai hoteljeiben a szállodaágyak foglaltsága augusztusban eddig maximális volt

zetméternyi vízfelületet hoznak létre a wellness-bővítés során. Novemberig elkészül a sós vízü medence, február közepéig pedig további három, édesvízü medence.

Szováta a romániai turisták számára a legvonzóbb, utánuk következnek a moldáviaiak és a magyarországiak. Távolabbi országokból privát turisták is megfordulnak néha-néha, hiszen görög, finn és holland látogató is odatévedt, de szervezett formában ez nem jellemző.

Parajd sem hagyja magát

Szovátával párhuzamosan Parajdon tavaly szeptemberben kezdtek nagy beruházásba – tudtuk meg Bokor Sándor polgármestertől, aki elmondta, eddig 65-70 százalékban készültek el az építkezéssel és azt tervezik, hogy év végéig befejezik a fürdőkomplexumot, amely az 1200 méter mély termálvíz felhasználására alapozza fő tevékenységét. Kádfür-

dó, hideg- és melegvízes medence, édes és sós víz, gyógytermálvíz különböző betegségek kezelésére, üdülésre – ezt tervezik, és ennek a befektetésnek a további finanszírozása ügyében tárgyal ma Bukarestben a szakminisztériumban a polgármester.

„Szováta és Parajd egymást kiegészítve fejleszti a vidéket, a létező konkurencia egészséges versenyszellem, amely a Székelyföld idegenforgalmi fellendítését

szolgálja” – nyilatkozta lapunknak a polgármester, aki úgy látja, Szovátán több a szálláslehetőség, Parajdon viszont több a turista. „Jó a kapcsolat a két település között, egymást kiegészítve, a minőségre nagy hangsúlyt fektetve egészséges versenyszellem jellemzi ezt a kapcsolatot” – foglalta össze Bokor Sándor.

Udreatól várják a megváltást

A parajdi balneoklimaterikus kezelőközpont építése egyébként még tavaly elkezdődött, és a szűkös pénzügyi lehetőségek ellenére idén tovább finanszírozzák a munkálatokat – legalábbis erre tett ígéretet áprilisi látogatásán Elena Udrea turisztikai miniszter. Ezzel párhuzamosan 1200 méteres fűrészt végeznek a termálvíz felhozatalára, hisz az egész komplexum működése ezen alapul. „Jelenleg 600 méternél tartunk, a geológiai tanulmányok szerint még ugyanennyit kell fűrnünk. A munkálatok befejezése 2011-re várható, de kérem a miniszterasszonyt, hogy amennyiben lehetséges, az őszi töltőtőkáposzta-fesztiválra legalább részavatást tervezzünk” – árulta el a parajdi polgármester. ◀

HIRDETÉS

FŐSZERVEZŐ: IDENTITAS ALAPÍTVÁNY, RMDSZ

IX PARTIUMI MAGYAR NAPOK

Augusztus 26-29 - Szatmárnémeti

ÁLLANDÓ PROGRAMOK A KOSSUTH KERTBEN ZÁRÓKONCERT A MEGYEI MŰZEUM ELŐTTI TÉREN IV. LUCACIU TER

PMN 2010

Fellépnek
HOBÓ • BRÓDY JÁNOS • CHARLIE VARGA FERI ÉS BALASSY BETTI

Főtámogatók:
SZATMÁRNÉMETI VÁROSI TANÁCS, SZATMÁR MEGYEI TANÁCS,

Arany fokozatú támogatók:
AUTONET, METAMOB, INNOVATION, DUNASOR

Ezüst fokozatú támogatók:
Corvinus Alapítvány, Erlux, Metaplant, Edmea Trans, Astoria Szálloda, Idea Studio, Clinica Korall, Maskulik Csaba, Günthner Tibor, Vindex Romania, Musikhaus Attila, Ferrys Invest Pénzváltó, Deco Reclama, Exotic K, West Medica, Mark Manufaktur, Chilly Csárda, Geiger Fenster

Támogatók:
Technosam, Becons, Samfara, Bodear, Capco, Beer Romania, Termo, Apollonia, Virgacem, CBS, Zitec, Blody Impex, Naprun Company, Consult Scrlan, Medirans, Marselt, Image Service, Frak Invest - Tóth Sándor, Dr. Minár Zsolt

Média-támogatók:
EMLÉK, SZATMÁR, SZATMÁRHIRLAP, ÚMSZ, Informatia, KRÓNIKA, EMBER

Béremelés a közszférában?

ÚMSZ

▶ Húsz százalékig terjedő fizetésemelést irányoz elő a közalkalmazottak számára az új egységes bértábláról szóló törvénytervezet. A jogszabályt tegnap bocsátotta közzétára a munkaügyi minisztérium, és jövő évben lépne életbe. Eszerint 2011-ben 16, 12, 8, 4, illetve 1 százalékkal nőnek a bérek, a jelenlegi összegüktől függően. Húsz százalékkal csak a 600 és 800 lej közötti fizetések emelkednének; a 16 százalékos növekedési arányt a 801

és 1000 lej közötti, a 12 százalékos az 1001 és 1500 lej közötti, a 8 százalékos az 1501 és 2000 lej közötti és a 4 százalékos a 2001 és 2500 lej közötti bérekre alkalmaznák. A 2500 lejnél nagyobb fizetésű közalkalmazottak bére mindössze egy százalékkal lenne nagyobb.

Az új bértábla szerint továbbra is az államfő keresné a legtöbbet a hazai közalkalmazottak közül. A fizetési hierarchiákat továbbra is az országos bruttó minimálbéren alkalmazott szorzók alapján határoznák meg. Esze-

rint az államfőnek járó szorzó lesz a legnagyobb, 15. A kormányfőnek, a parlament házelnökeinek, a Számvevőszék és az Alkotmánybíróság vezetőinek 14,63-as szorzó jár.

Emil Boc miniszterelnök a héten már tárgyalta a közalkalmazotti szakszervezetekről az új bérezési törvényről. A további egyeztetések legvitatottabb pontja az országos minimálbér megállapítása lesz. Mint ismert, júliustól a kormány egységesen 25 százalékkal csökkentette a közalkalmazotti fizetéseket. ◀

Budapest: jönne, de nem kell a Nemzetközi Valutaalap

MTI

▶ Eddig sem volt, és a jövőben sem szükség új hitelmegállapodásra, tehát az IMF-fel az őszre tervezett tárgyalásoknak nem célja egy újabb kölcsönmegállapodás megkötése – közölte tegnap a Nemzetgazdasági Minisztérium. A magyar állam a rendelkezésére álló IMF-EU-Világbank hitelkeretből 2009 júliusa óta nem kezdeményezett lehívást, a piaci alapú finanszírozás megoldott, és az ország a következő időszakban is a piaci források igénybevételével számol –

szögezi le közleményben a tárca. A minisztérium megerősíti, hogy a keddi közlésében szereplő, az IMF-fel összesen várható tárgyalások kizárólag az IMF alapokmánya szerinti szokásos, minden országgal megtörténtő gazdaságpolitikai konzultáció keretében történnek majd. A magyar kormány továbbra is következetesen tartja magát a 2010. évre tervezett 3,8 százalékos GDP-arányos költségvetési hiánycélhoz – teszik hozzá. A Nemzetgazdasági Minisztérium sajtóosztálya kedden este erősítette meg a Bloomberg hírgyűnkéség in-

formációját, miszerint folytatódhatnak a gazdaságpolitikai tárgyalások az őszre a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) és az Európai Unióval (EU).

A Nemzetgazdasági Minisztérium emlékeztetett, hogy júliusban nem megkötöttek a tárgyalások, hanem lezárult egy tárgyalási forduló. Amennyiben a júniusi tárgyalási forduló megállapodással zárult volna, akkor a magyar kormány a már korábban felvett, közel 14 milliárd euró összegű IMF-EU hitel mellett további 1,4 milliárd eurót hívhatott volna le. ◀

Adókáoszban az ország

Antal Erika, Kovács Zsolt

Orvosok, művészek, megbízási vagy szerzői jogi szerződés alapján foglalkoztatottak (újságírók, balett táncosok, kőfaragók egyaránt) és vállalkozói engedéllyel rendelkező magánszemélyek (PFA) tolongtak tegnap a munkaerő-ügynökségek, egészségbiztosító és nyugdíjpénztárak székházaiiban országsszerte: mintegy félmillió személynek kellett az augusztus 25-én lejárt határidőig kifizetnie az adótörvénykönyv módosítása után kirótt új társadalombiztosítási járulékokat.

A könyvelőket és a hivatalokat is felkészületlenül érte, hogy tegnapig nyilatkozni és fizetni kellett a szerzői jogdíjak, a szellemi szabadfoglalkozás valamint az ún. szakmai tevékenységekből júliusban megvalósított bevételek után. Bár Emil Boc miniszterelnök szerint sehol nem alakult ki hosszú sorok, a valóságban teljes káosz uralkodott az érintett intézményeknél.

Türelmesek és türelmetlenek

Sepsiszentgyörgyön egy épületben működik a munkaerő-ügynökség és a nyugdíjpénztár, amelynek előterében tegnap egy tüt se lehetett volna elejteni. Többszöri nekifutásra is nehéz volt eligazodni, hogy melyik sorba miért kell beállni, hiszen külön-külön ügyfélfogadó ablaknál kellett intézni a munkanélküliségi alap és a nyugdíjalaphoz járó nyilatkozatok leadását, máshol kellett kifizetni a járulékokat, illetve hosszú sor volt az adófizetők eligazítását szolgáló asztalok körül is. Aki valamilyen módon eligazodott az ügyintézés módjáról, annak több óras sort kellett kiállnia, míg átadhatta a kitöltött nyilatkozatát. Ezután kiállították számára egy kézzel írott számlát, amellyel beállt a kassa előtti sorba, majd miután fizetett, újra beállt az előbbi sorba, hogy a nyugtát

Ingerült tisztségviselők, intézményes tanácsstalanság fogadta tegnap az adófizetőket. Fotó: Mediafax

felmutatva átvehesse a nyilatkozata beiktatott másodpéldányát.

Hasonlóan hosszú sorok alakultak ki a hivatal közelében lévő iratmásoló irodánál, ahol a hiányzó dokumentumokat ki lehetett egészíteni. „En nem vagyok hajlandó ezt tovább tőrni, hazamegyek és visszajövök jövő héten, amikor vélhetően nem lesz itt senki”, fakadt ki egy előttünk sorban álló nő. Az ÚMSZ-nek elmondta, ha a nyilatkozat leadásával tölti az idejét, hamarosan megrendelők nélkül marad. A sorban állók között egy idő után elterjedt a hír, hogy a tévében bementék, a kormány elhalasztotta a leadási határidőt. Az ügyfélfogadóban dolgozók azonban tehetlenül vonogatták a vállukat. „Nekünk így is elég bajunk van a többféleképpen magyarázható szabályozással, a tévéhírek alapján senkinek nem merjük azt mondani, hogy halassa el a nyilatkozat letételét” – fejtette ki az egyik hivatalnok.

Kelemen Tibor a Kovászna megyei Munkaerő-ügynökség megbízott vezetője lapunk érdeklődésére elmondta: amíg nem kapnak hivatalos átiratot, illetve nem módosítják a kormányrendeletet, addig a tegnapi napot

tekintik határidőnek. „A sajtónyilatkozatok alapján meghirdetett határidő-módosítást nem tudunk figyelembe venni” – szögezte le Kelemen Tibor, aki igyekezett megnyugtatót a késlekedőket, hogy ebben a hónapban legfennebb írásos figyelmeztetést kapnak, ha elmulasztották leadni a nyilatkozatokat, de jövő hónaptól már kénytelenek lesznek bíróságolni is. Kelemen becslése szerint Háromszéken mintegy 25 ezer személyt érint az új rendelkezés, és szinte kizárt, hogy mindenki le tudta volna adni a nyilatkozatát. Az igazgató úgy véli, a következő hónapban módosítják a rendszert, hogy felgyorsítható az ügyintézés és kiküszöböljék a többszöri sorbaállást.

Törvények és hallomások

Maros megyében a Kovászna megyeihez hasonló fejletlenség uralta a hivatalokat. Az egészségügyi pénztár délután három óráig fogadja a klienseket, hosszú sorokkal, és a sorban állókra ripakodó tisztségviselők: türelmetlenség és ingerültség keserítette meg a törvénytisztelő befizetők igyekezetét. Itt a helyi tisztségviselők úgy tud-

ták, hogy azokra nem vonatkozik az új kormányrendelet, akiknek munkaszerződésük is van, így nem kerül sor nyilvántartásba vételükre sem. Mivel a sajtóban ezzel ellentétes információk láttak napvilágot, kisebb vita alakult ki ottjártunkkor arról, hogy mit ír a törvény, ki hogyan értelmezi azt. Az egyik ügyfél rákérdezett: ad-e igazolást arról az ügyintéző, hogyan értelmezi a törvényt? A tisztségviselő meglepődött, ilyesmivel még nem találkozott, de biztatott, írjuk meg és iktassuk a titkárságon a kért igazolást. A két újságíró példájától többen is felbátorodtak és nyilatkozatot írtak miszerint „ekkor és ekkor itt jártak, fizetni akartak, de a pénztár szerint nem kell”. Mielőtt beiktatta volna az első dokumentumot, a titkárnő láthatólag zavarba jött, ám végül megszületett az igazolás: nyoma lesz annak, hogy a befizető teljesíteni akarta kötelezettségét, de erre nem kapott lehetőséget.

A járulékfizetőnek nem jár

A Maros Megyei Nyugdíjpénztárban még kellemetlenebb a helyzet: több légkondicionáló is díszíti a falakat, de egy sem működik, a leve-

gőtlenység csak tetőzi azt, hogy a kis ablakokat műanyagfalakkal fedték el, az érdeklődők egy homályos fólián keresztül kap választ a kérdéseire. A szűk és sötét folyosói várakozás után ideges ügyintéző kérte számon a sorban állók jelenlétét. „Pénzt hoztunk” – védekeztek a befizetők, mire a tisztségviselői replika sem maradt el: „zavarnak a munkánkban, így nem tudunk dolgozni”. A jellemzően kisjövedelmű, kényszer-vállalkozóként önfenntartó állampolgárok az új adórendelet Maros megyében is olyan hivatalokba kényszerítette, ahol nem csak az alapvető információk hiányoztak, de az alapvető higiénia is: a wc a több óras sorban állás ellenére sincs nyitva az ügyfeleknek.

Haladékok és remények

Az információhiány, a méltánytalan körülmények, az adminisztratív felkészületlenség országos felháborodást váltott ki, ezért tegnap a nyilvánosság elé állt Mihai Şeitan munkaügyi miniszter. A tárcavezető igyekezett megnyugtatót a kedélyeket: lesz idő a „tanulásra”, ebben a hónapban még nem büntetik a késve nyilatkozókat és befizetőket. A nyilatkozatokat „várhatóan” jövő héten is iktatni lehet – fogalmazott kissé bizonytalanul Şeitan, aki azonban „mesterséges hisztériakeltésnek” minősítette az adókáoszról szóló híreket. „Ezek a sajtó támadásai” – jelentette ki.

Az Országos Nyugdíjbiztosító Pénztár elnöke, Doina Părcalab tegnap egyeztetett Emil Boc miniszterelnökkel, Markó Béla miniszterelnök-helyettesével, továbbá a kulturális és a pénzügyi tárca vezetőivel: Kelemen Hunorral és Sebastian Vlădescuval. Az intézményvezető abban bízik, hogy ha a jövedelembevallások időben beérkeznek, a következő hónapokban, a személyi szám alapján már sokkal egyszerűbben folyik majd a járulékbefizetés. ◀

Röviden

Orgonára gyűjtenek

Jótekonysági napot szervez a Székelyudvarhelyi Rotary Club, a Pécsi és a Kolozsvári Rotary Clubbal közösen a székelydályai templom orgonájának felújításáért. Az épületet a román hatóságok kiemelt, „A” kategóriás műemlékké nyilvánították, szakszerű felújítása, helyreállítása viszont évek óta húzódik. A templom megmentése érdekében már több segélyakció is indult, a Rotary Clubok ezúttal a templom orgonájának felújításáért gyűjtenek. Rendezvényük augusztus 27-én 11 órakor istentisztelettel kezdődik a székelydályai templomban. Ezt követően tárogató-koncertre és az adományok gyűjtésére kerül sor. A díszvacsora és az azt követő bál 19 órától lesz Székelyudvarhelyen, a Bethlenfalvi Kultúrrothonban. Az est díszvendége Benkó Sándor, a Benkó Dixieland Band alapítója.

Sürgetik a decentralizációt

Levélben kérte az utolsó hat decentralizált kórház átvételének lezárását az érintett önkormányzatoktól Cseke Attila egészségügyi miniszter. A helyi átadás-átvételi egyezmények aláírása szükséges ahhoz, hogy a szaktárca is meghozhassa azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják a kórházak zavartalan működését a következő időszakban. A kórház decentralizáció 98,4%-ban megvalósult. Eddig a 373 kórházból hatot nem vettek át az érintett önkormányzatok: Arad és Karánsebes megyei jogú város, illetve Vaslui és Vrancea megye (ez utóbbi 3 kórház helyzetét nem tisztázta).

Egyre több az erdőtüz

Az utóbbi időszak csapadégmentes időjárása miatt megnőtt az erdőtüzek veszélye, Olt megyében egy nap leforgása alatt 12 helyre riasztották a tűzoltókat. Nem csak a vadon tenyésző növényzet van veszélyben, lángra lobbant több felügyelet nélkül hagyott gazdasági terület is.

Giuleşti: bűnvád kórház ellen

Munkatársunktól

Tovább lép az ügyészség a giuleşti-i ügyben, várhatóan kiterjesztik a bűnvádi eljárást a teljes intézmény ellen – jelentette be tegnap Marius Iacob illetékes ügyész, aki azt sem zárta ki, hogy ez a kórház felszámolásához is vezethet. Az intézkedésre azért kerül sor, mert a nyomozás megállapította: a születésen dolgozók megszegték a munkabiztonsági szabályokat, az intézmény vezetése áthágta az alkalmazottakra vonatkozó foglalkoztatási előírásokat. A jelenlegi adatok szerint a kórház ötszáz-

ezer eurós biztosítással rendelkezik, az augusztus 16-án okozott kár azonban meghaladja az egymillió eurót. A hét közepén letartóztatták azt az asszisztensnőt, aki a baleset idején a koraszülött intenzív osztályon teljesített szolgálatot. Marius Iacob azonban azt sem zárta ki, hogy további személyek ellen indítanak eljárást a következő napokban, ha a nyomozás folyamán nyilvánosságra kerülő adatok ezt indokolják. A múlt hét végén a petrosényi Bányabiztonsági és Fejlesztési Intézetbe szállították a helyszínen lefoglalt elektromos készülékeket, hogy rekon-

struálják a tűz kitörésének okát: ma hozzák nyilvánosságra az első, nem végleges szakértői jelentést. Florentina Cirstea mellett tegnap közleményben foglaltak állást kollégái, a kórház orvosai és szakápolói. A foglalkoztatás körében gondatlanságból elkövetett emberölés és súlyos testi sértés gyanújával fogva tartott nőt a giuleşti-i kórház munkaközössége rendkívül lelkiismeretes, felkészült szakemberként jellemezték. A munkaközösség szerint Cirstea áldozata annak, hogy túlterhelt munkakörülmények között teljesítette emberfeletti feladatát. ◀

HIRDETÉS

www.yoshicon.ro NMD

AMV karaoke cosplay workshop táncpad anime manga Yu-Gi-Oh! versenyek
tombola After Party koncert vetítések Szundi Motel japán harcművészetek

**A nyár lejárt.
Mostmár ide is CONcentrálhatsz!
Szeptember 4, Nagyvárad**

Jegyek elővételben kaphatók a nagyváradai Ifjúsági központban 10-16 óra között minden hétköznap!

Szótárlat

Nyelv és hit

Nemrég egy olyan romániai magyar tanárnővel közöltünk interjút, aki Franciaországban német nyelvet tanít. Akkor csak sejtettük, hogy nálunk is vannak ám ilyen furcsaságok. Bár lehet, az ilyesmi csak felénk számít annak, földrészünk boldogabb felén már rég megszokták. Az alábbi kis történet talán gondolatokat indíthat el több olvasónkban. Az elmúlt napokban az Avas egyik szögletében, Lajosvölgyhután (Huta Certeze) Schönberger Jenő szatmári megyéspüspök felszentelt egy szép kis római katolikus templomot. A magyar anyanyelvű püspökatyja természetesen románul prédikált. A népviseletéről (például a kisgubáról és a mokus-farkos pörge szalmakalapról) messze ismert belső Avas olyan hely, ahol manapság fel sem vetődhet, hogy itt mások is élnek. Az ünnepségen lévő vendégek azonban a sokadalomban elvegyülve tapasztalhatták, hogy nem éppen így van, mert több idős ember szlovákul beszél egymással. A szlovákok, néhány lengyel és német családdal a magyar reformkorban kerültek ide, a régió gazdasági fellendülését elősegíteni. Hívták, csalogatták őket, hogy itt bányászként, üvegfüvöként, szénégetőként jól kereshetnek. Mivel az avasi pásztorokdó néphez képest előkelő mesterembereknek számítottak, sokáig megőrizhették anyanyelvüket, gyermekeiket így nevelhették. Danku Pál, a Szatmár megyei szlovákok kutatója úgy tudja, hogy a két világháború között is volt szlovák iskolájuk és papjuk. Aztán az a sors várt rájuk, mint az erdélyi (főleg szórványban élő) magyarokra. A rendszerváltás után maga Danku indította be Huta-n a szlovák oktatást. Két-három évig akadt néhány gyermek, aztán a szülők azt mondták, mint hasonló helyzetben sok magyar szülő: „jobban érvényesül a gyermek, ha románul tanul”. A fiatalok már nem tudnak szlovákul, szüleik kívánságára nyelvet cseréltek. Hitük azonban megmaradt az ortodox tengerben is. Hála a szatmári katolikus püspökségnek, s az olyan (magyar) papjaiknak, mint Fagea László és Fromherz Attila. Hogy boldogabbak lesznek-e a román nyelvvel, ez azért is kérdéses, mert sokan már nyugatabbra dolgoznak.

Sike Lajos

Bolyai, alkotó(k), tábor

A kerek évfordulót ünneplő Bolyai alkotótábor a megújulást is vállalta. Ezúttal a modern technika kínálta lehetőségeket kutatják a művészetek terén. A váltás jegyében a rendezvény workshop jellegénél fogva is a fiatalok felé irányul, a digitális technika is őket vonzza a leginkább.

Antal Erika

„A hagyományos művészeti ágazatok mellett már korábban felmerült a modern technika és a művészet kapcsolata mint kihívást jelentő téma – mondta el lapunknak Csegzi Magdolna ügyintéző –, úgy éreztük, hogy most jött el ennek az ideje.”

Az Erdélyi Magyar Muszaki Tudományos Társaság a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal támogatásával az idén tizedik alkalommal szervez alkotótábort, vállalva a kerek évforduló alkalmából a váltást is. A tábor szervezését az idén Csegzi Kamilla frissen végzett műépítész vállalta, aki tanulmányai és szakmai útjai során számos külföldi alkotóval megismerkedett, akik közül többit is meghívott erre az alkalomra Marosvásárhelyre. A holnap este 18 órára szervezett megnyitó rendezvényen előadás

Fotó: archív

A hagyományos művészeti eljárások helyett a digitális technikák a terep a marosvásárhelyi Bolyai-alkotótáborban

és bemutató is várja az érdeklődőket, akárcsak minden este, színes műsor, előadások, bemutatók, kerekasztal-beszélgetések, zenés-, táncos programok várják azok, akiket érdekel a tábori tevékenység.

A külföldiek vannak otthon

A szervezők az idén többnyire külföldieket látnak vendégül, Franciaországból, Spanyolországból, Portugáliából, Ausztriából és Magyarországról is érkeznek résztvevők, akik workshopokat is tartanak és számos érdekességet mutatnak meg, ami a tudomány segítségével alkalmazható a művészetek terén is. Többek közt Ana Luisa Setas Veloso, Geert Vermeire, Szilágyi Varga Zoltán, Gustavo Miguel, Beca Rodrigues, Tincuta Heinzl,

Augustin Ionel, Juan Gill Lopez Rodriguez, Horatio Gonzales Diegues, Enrique Tomas, Kiss Ármánd, Kovács Levente neve szerepel a *Digital Art* címet viselő tábor plakátján.

Művészet és tudomány találkozása

A szervezők nevében Csegzi Magdolna elmondta az ÚMSZ-nek, hogy az augusztus 26-a és szeptember 2-a között zajló alkotótáborban az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság marosvásárhelyi fiókszervezete, alkalmat szeretne teremteni a művészet és a tudomány digitális világban való találkozásának. Míg korábban a 2001 óta minden nyár végén, ősz elején megszervezett tábor többnyire a hagyományos művészeteknek biztosított

kibontakozási lehetőséget, most egy egészen újszerű irányba nyitott. „Nem titkoljuk, hogy sok hasonló jellegű rendezvény született az elmúlt tíz év alatt, ezért is gondolkodtunk az újítás lehetőségén. Így fogalmazódott meg, hogy jellegében és tartalmában is kicsit más hangulatú legyen az idei tábor, ezért workshop jelleggel a fiatalok felé is irányuló digitális művészet területét céloztuk meg” – mondta a szervező.

Az eddigi éveken a festészet, grafika, fafaragás, szobrászat, textil, kerámia, médiaművészet, fémkovácsolás műfajainak adott helyet a tábor. Az idén a tudomány és a művészet kapcsolatának jegyében történik az alkotói munka, a résztvevőknek ennek a szellemiségének a keretében nyílik lehetőségük a közönség előtti megnyilvánulásra. ◀

Csiky András
színművész 80 éves

ÚMSZ

▶ Tegnap töltötte 80. életévét Csiky András Jászai Mari- és Szentgyörgyi István-díjas színművész (képünkön), a magyar nyelvű színjátszás egyik legjelentősebb, legsokoldalúbb alakja, a kolozsvári színház örökös tagja. „Bandi bácsi” Székelyudvarhelyen született, 1930. augusztus 25-én, 1953-ban a kolozsvári Magyar Művészeti Intézet színész szakán diplomázott. A Nagybányai Állami Színház, magyar tagozatának alapító tagja, majd a Szatmári Állami Színház, később a Szatmári Északi Színház igazgatója. Jóval több mint százötven szerepet játszott a világirodalom és a magyar irodalom klasszikusainak műveiből. Többek közt Shakespeare, Molière, Csehov, Sütő András, Vörösmarty Mihály, Katona József műveiben. ◀

Az első tíz kilométer előtt

Interjú Ritók Lajos képzőművésszel, a nagyenyedi Inter-Art Alkotótábor egyik résztvevőjével

Tamás András

▶ Hogy érezte magát az Inter-Art Alkotótáborban? Milyen élményekkel távozik?

– Nagyon fontos esemény az ember életében, egy-egy alkotótáborban való részvétel. Számomra fontos az, hogy láthatom a másikat, hogyan gondolkodik, hogyan fejezi ki magát, mennyire sikerül kiadnia magából azt, amit valójában gondol. Az csak ráadás, hogy kulturális különbségek vannak köztünk, hogy mindenki más-más irányba tart, más elhivatottsággal rendelkezik. Nyilván vannak botladozások, de ez a legkevésbé, amikor egyesek megfeszített munkát végeznek, hogy minden jó legyen, és mindenki jól érezze magát

▶ A bemutatkozása során változatos műfajokat, technikákat láthattunk, mégis az szűrődött le, hogy a portré áll legközelebb önhöz.

– Ami igazából vonz, és ami a legfajsúlyosabb abban, amit én csinállok, az idős emberek arca. Azok az emberek, akik már átmentek az élet rostáján, az életüket szinte leélték, sorsukat betöl-

A szerző fényképe

tötték, úgy, hogy nincstelenek, hazátlanok voltak, állampolgárság ide vagy oda. És magukban őrzik mindazt, amit a sorstól kaptak, őszinték, gerincesek. Egy ilyen arcot megrajzolni, megérteni, elmélyedni és visszaadni az egy nagy történet. Ezekből az emberektől meg lehet tanulni élni, elfogadni a sorsunkat, ezek az emberek nem pózolnak, nem akarnak többek lenni, ez

számomra egy csoda. Ilyen vonatkozásban meg kell nézni Rembrandtnak egy-egy portréját 4-500 év távlatából.

A képzőművészet az otthona

Ritók Lajos 1968-ban született Nagyváradon, 1989-ben Magyarországra emigrált. Új hazájában reklámcéget alapított, bár mindig is a képzőművészetet vonzotta, tizenöt éven keresztül csak hajnalban volt lehetősége az alkotásra. Több műfajban is alkot, ceruzarajzok mellett olajfestményeket és köztéri szobrokat is készít.

▶ Amint a bemutatkozásból is kiderült, nem szokott munkákat eladni. Miért?

– Igazság szerint amolyan magamotogatásnak érzem a kiállításokat is. Nyilván jól esik egy alkotónak, ha őszinte dicséretben részesül, és bizony sokszor kiszédett volna szorult helyzetünkéből, ha valamelyik munkám eladom. De büszke vagyok arra, hogy majdnem minden művem egyben van. Ajándékba adtam már munkákat, de soha nem pénzért. Most dolgozom az előkészítésen, 2012-re próbálok egy olyan kiállítást megszervezni, aminek címe *Az első 10 km*, egy olyan rajzgyűjtemény, ami egymás mellé kitergetve több mint tíz kilométer. Most erre a munkára megy el minden energiám, és ezekből nem tudok eladni semmit, mert megszakítok egy folyamatot, hiány keletkezik.

Rajtra kész a Fél-sziget

Farkas István

Minden készen áll a marosvásárhelyi Vikend-telepen a kilencedik Fél-sziget Fesztivál rajtjához, melynek résztvevői már tegnap este szállingóztak a fesztiválkapu bejáratához. Az 1,2 millió eurós költségvetésű rendezvényen a négy fesztiválnap alatt több mint hetven fellépő áll színpadra, köztük olyan legendás együttesek, mint a Romániában először koncertező Korn, a Gorillaz Sound System, az Omega, a Europe, a Phoenix, a The Rasmus, a Ska-P, Tricky vagy Dub FX. A Freedom Music Arenában pedig a világ minden tájáról érkező lemezlovások mixelnek.

Indulhat a banzáj

Balázi P. Előd, a Fél-sziget sajtófelelőse az ÚMSZ megkeresésére kijelentette: „A jelenlegi állás szerint mindenik, előzetesen bejelentett együttes fel fog lépni a fesztiválon, melyre mintegy hatvanezer látogatót várunk”. A Fél-sziget 2007-ben örvendett a legnagyobb érdeklődésnek, akkor körülbelül 63 ezren látogattak ki a Maros partjára. Tavaly 58 ezren fordultak meg a háromnaposra szűkített fesztiválon, mely idén ismét négy nap várja a bulizni vágyókat. A fesztiválkapukat már tegnap este 18 órakor megnyitották, azonban nem volt a tavalyihoz hasonló nulladik nap. „Ezzel tulajdonképpen az volt a célunk, hogy aki messziről érkezik, és nem tudja a fesztivál első napjának reggelére időzíteni az érkezését, hanem ma (tegnap – szerk. megj.) este, éjszaka érkezik, azért, hogy holnap teljes erővel tudjon bulizni, készen álljon számukra a fesztivál” – magyarázta Balázi, aki elmondta, hogy a szervezők nem készültek semmilyen különleges

Ma estétől egyre forgalmasabb lesz a Fél-sziget Fesztivál kapuja, amelyen tegnap csak néhányan haladtak át

programmal, viszont „a kocsmákban be vannak hűtve a sörök, és a MIÉRT-sátornál is fog szólni a zene”.

A Fél-sziget fesztivál azonban nem csupán a zenéről szól. Idén első alkalommal a fesztivál résztvevői a Transilvania Nemzetközi Filmfesztivál jóvoltából mozizhatnak is. Emellett lesz humorsátor, művésztelep, de rangos színházi események is helyet kapnak a koncertek mellett.

Válságban is olcsó

„Azt hiszem, hogy ha tudatosítjuk magunkban, hogy a Fél-sziget nemcsak a térség, hanem Románia legnagyobb fesztiválja, ahová igazi világhírű együttesek jönnek el, nem sok a heti-jegy ára, főleg hogy egy éve van az embernek arra, hogy kigyűjt-

se rá a pénzt” – mondta lapunknak a 17 éves Könczey Árpád, aki Brassóból érkezett a Fél-szigetre. A mellette üldögélő szilágycsehi Moni Lóránt közbevág: „A tavaly is szinte ugyanennyi volt a belépő, de most sokkal nagyobb nevek lépnek fel. Ez egy olyan fesztivál, amit nem lehet kihagyni, és ami a legjobb, nemcsak a zenéről szól, minden van itt”. A fiúk, akik a tavalyi Fél-szigeten is buliztak úgy számítják, a belépő mellett, melynek ára 180 és 240 lej között változik (attól függően, hogy mikor vásárolják), körülbelül 150 lej zsebpénzre van szükség. Hogy válságban honnan kerül ez ki, a fiúk összenéznek, majd mosolyogva mondják: „a nagyszülőnk támogatnak, de a szüleink is adnak valamennyit”. Arra a kérdésre, hogy egy kiskorúnak mennyire nehéz elkérezni egy

ilyen fesztiválra, egyöntetű a válasz: „Szüleink tudják, hogy amiért vannak, akik drogoznak az ilyen helyeken, mi nem feltétlenül kell azt csinálniuk. Megbízunk bennünk, de azt is látják, hogy a mai fiatalság már itt szórakozik” – fogalmaz a brassói srác, akinek szavaira sűrűn bólogat szilágycsehi cimborája is, majd nevetve hozzáteszi: „Anyukám mindig azzal enged útnak: vigyázz kisfiam, nehogy hamarabb hazaérjen a híred, mint te magad”. Arra a kérdésre, hogy a barátai társaság körében érezhető volt-e a válság a Fél-szigeten való részvételt illetően nemleges választ kapunk. „Aki akart, az eljött Fél-szigetre, hisz közelebb van és olcsóbb is mint a fővárosi koncertek, fesztiválok” – mondja Könczey Árpád, aki leginkább a magyar együttesek koncertjét várja. ◀

Száz szó

Az orosz hadsereg felfújható fegyver-makettekkel szándékozik megtéveszteni az ellenséges felderítést. A RuzsBal elnevezésű vállalat a napokban közölte, hogy 2012-re befejezi a kísérleteket a felfújható rakétakomplexumokkal és -kilövőállásokkal. A vállalat képviselője elmondta: a makettek a radaron nem különböztethetők meg a valódi fegyverektől, és a szovjet hadseregben is jó szolgálatot tettek. Hozzátette: nem csupán a legújabb fegyverek másai készülnek el, hanem olyan régebben hadrendben lévőké is, mint az Sz-300 rakéta-komplexum. A védelmi célok érdekében már vásároltak felfújható repülőgépeket és páncélosokat. A zseniális ötletet véleményünk szerint Radu Berceanu közlekedésügyi miniszter is átvehetné. Készíthetné például felfújható autópályákat vagy pedig aszfalt alapú, kátyúbetömésre használatos maketteket.

(efi)

Röviden

Német harc az Eurovízióért

Berlin és Hamburg mellett Hannover és Düsseldorf is pályázik a jövő évi Eurovíziós Dalfesztivál rendezési jogára. Az Eurovízió 2011. május 14-én tartandó dalverseny rendezési jogának elnyeréséért Németország városai között máris megindult a vetélkedés – írja a *Die Welt* című napilap. A vetélkedés teljesen nyitott – hacsak az nem minősül helyzeti előnynek Hamburg szempontjából, hogy a dalfesztivál rendezésével megbízott *Északnémet Rádió (NDR)* székhelye a városban van. „Berlin esélyeit talán az növeli, hogy hatalmas és igen kreatív zenei háttérrel rendelkezik. A város közsímmertén lezser, ami jól illik Németország új, könnyed imázsához” – érvelt a *Die Welt* című lapban Tim Renner zenei producer.

Meghalt Bruce Lee bájos ellensége

Meghalt Ahna Capri magyar születésű színésznő, aki *A sárkány közbelép* című filmklasszikusban Bruce Lee partnere volt. A színésznőt 66 évesen érte a halál, súlyos autóbalesetben szerzett sérüléseibe halt bele – közölte a *The Hollywood Reporter* Capri autójával Hollywoodban haladt, amikor összeütközött egy öttonnás kamionnal. A baleset augusztus 9-én történt, a színésznő ezt követően már nem tért magához. Az 1944-ben Budapesten született Capri – eredeti nevén Nánási Annát – a hetvenes években a filmipar legvonzóbb színésznői között tartották számon. 13 éves kora óta játszott, a filmvásáron az *Outlaw's Son* című alkotásban mutatkozott be, de már előtte is játszott tévésorozatokban, mint például a hetvenes évek végéig a CBS-en futó *Father Knows Best*-ben. Később feltűnt többek között a *Kojak*-ben is, sőt a Columbo feleségéről szóló sorozatban is. Pályafutása talán legnagyobb sikere *A sárkány közbelép* című, 1974-es film volt, amelyben Bruce Lee ellenségének érzéki titkárnőjét alakította. Ez volt az utolsó film, amelyben Lee halála előtt szerepelt.

Kész az MTV őszi műsorrendje

ÚMSZ

Költségvetésének radikális csökkenése ellenére több új műsorral is jelentkezik szeptember 6-tól a Magyar Televízió, (MTV) mely ahogy az alacsony költségvetésű tavaszi műsorrendben, ezúttal is a közszolgálati alapfeladatok ellátását biztosító műsorok megtartására törekszik, elsősorban a belső kapacitásokra támaszkodva – lesz többek között *Aranymetszés*, *Tudástár*, *Magiszter* és *Hon-Védelem*, marad a *Kétfény*, a *Szempon* és a *Ma Reggel*.

m1: tudomány és kultúra

A Magyar Televízió 1-es csatornáján továbbra is láthatjuk az olyan, belső gyártású stúdióműsorokat, mint a *Ma Reggel*, a *Nappali* vagy a *Teadélután*. A csatorna továbbra is naponta hétszer sugároz élőben *Híradót* a déli híreket hétköznap 50 perces kisebbségi műsorsáv, majd a *Kárpát-expressz* és a *Kárpát-medence* zenéjét bemutató *Ősszhang* című új műsor követik.

Hétköznap délután *Tudástár 2010* és *Magiszter* címmel új tudomány-népszerűsítő, ismeretterjesztő stúdióműsorokat sugároznak, de emellett új, szociális-magazint is indít, *Hon-Védelem* címmel.

A főműsoridő hétköznap két filmsorozat vetítésével indul (17.30, 18.30), majd az esti *Híradó* után továbbra is 50 perces közszolgálati műsorok következnek (*Kétfény*, *Önök kérték*, *Jelfogó*, *Üdítő*), de képernyőre kerül *Az Este* című, 25 perces hírhírtér-magazin is. A nap filmje válogatás után változatos tematikájú, részben új ismeretterjesztő és kulturális műsorokat láthatnak a nézők. Szombaton délelőtt gyerekeknek szóló, vasárnap pedig vallási műsorokat láthatunk.

m2: ismétlések jönnek

Az m2 továbbra is megőrzi kulturális-tudományos tematikáját, de közszolgálati feladatát ezután is nagyrészt ismétlésekkel, az elmúlt években felhalmozott értékes kultúrtörténeti,

dokumentum- és természetfilmjeinek sugárzásával látja el. Az m1-gyel párhuzamosan továbbra is sugározza a *Ma Reggelt*, a déli *Híradót* és a *Kárpát-expresszt*, illetve megismétli esti *Híradóját* is. Maradnak az egész napos parlamenti közvetítések, illetve a nemzetiségi műsorok.

Hétköznap délután film- és könnyűzenei sorozatokkal, 18 órától az *Átjáró* új adásaival, majd az *Esti mesével* várja nézőit az m2. A nyolcas *Híradó* előtt könnyed sorozatokat, utána drámatikus filmsorozatokat, tévéjátékokat, opera-, operett- és színházi felvételeket, majd a *Zárórát* mutatja be a csatorna.

A köztvé közleménye hangsúlyozza, hogy az m2 kiemelten foglalkozik majd az olyan világnapokkal és évfordulókkal, mint a Magyar Dráma Napja (szeptember 21.), a Zene Világnapja (október 1.), az Aradi vértanúk emléknapja (október 6.), a hortobágyi kitelepítések 60. évfordulója, az 56-os forradalom ünnepe (október 23.), illetve Erkel Ferenc születésének 200. évfordulója (november 7). ◀

Magyar tulajdonú kereskedelmi cég bukaresti központba kollégákat keres **irodavezetői munkára**. Magyar nyelv ismerete kötelező, előkészítő könyvelés ismerete előny, önálló munkavégzés, hosszútávú karrier lehetőség. Várjuk az önéletrajzokat, csak magyar nyelven **rotterom@rdslink.ro** e-mail címre.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK
2010. augusztus 27.

A nap filmjei

m1, 22.00
Volt egyszer egy nyár

Utolsó búcsúszavak, csókok és jó tanácsok a párizsi pályaudvaron. Aggódo szülők kísérik táborozásra induló csemetéiket a vonathoz. Vincentnek, a fiatal kísérő tanárnak azonban nemcsak az eleven gyerekek adja fel a leckét, hanem a kalandra éhes kollégák is. Az utolsó összebújós buli azonban még sok élmény, vicces, romantikus vagy éppen húzós történet vár hőseinkre.

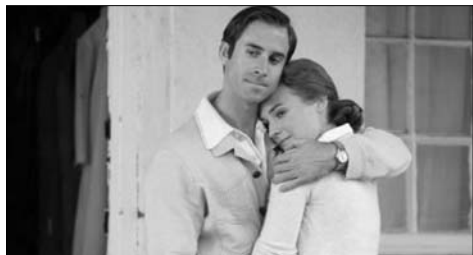
m2, 22.55
Sötét anyag

Liu Xing, kínai egyetemista a világegyetem eredetét kutatja egy híres amerikai egyetem 90-es évek elején. Eleinte minden remekül megy. Sikerül olcsó lakást bérelnie néhány kínai ismerősével és megismerkedik a helyi teaboltban dolgozó csinos amerikai lánnyal. A tanszékvezető, Jacob Reiser, beveszi Liut a kozmológiával foglalkozó kutatócsoportjába.

DUNA TV, 23.20
Goodbye Bafana

Gregory Dél-Afrikában nő fel, gyerekkora helyszíne egy farm, ahol egyetlen társasága egy fekete kistfiú. Bafana a legjobb barátja lesz, egész nap együtt játszanak, tőle tanulja meg a helyi bennszülöttek nyelvét is. Am ezt a gyerekkori barátságot a felnőtt férfi mélyen eltemeti a lelkében, hiszen maga is mereven hiszi és vallja az apartheid eszméit, a fehérék felsőbbrendűségét.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek Művelődési hírek, Agrárgazda az unió küszöbén 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.15 Térerő 9.15 Cifra palota 9.55 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágerlista 16.00 Hírek, műsorismertetés 16.10 Falfírka 17.00 Arcvonalok 17.30 Sorsok az operaszínpadon 17.55 Hírek, műsorismertetés

DUNA TV

6.50 Beszélő emlékházak 7.25 Magyar történelmi arcképcsarnok 7.55 Vannak vidékek 8.50 Heuréka! Megtaláltam! (ism.) 9.20 Marsupilami 9.40 Oroszlánpapa és gyerekei 9.55 A dzsungel könyve 10.20 Zorro (am. sor.) 10.50 Carlo és vendégei 11.25 Derrick (német krimisor.) 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő - Friss 15.20 Térkép 15.50 Abigél (magyar rom. kalandf., 3. rész, 1978) 17.00 Zöldfény 17.35 Kupé 18.05 Anya, az állatorvos (sor.) 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.00 Labdarúgó mérkőzés (élő) 22.05 Tűzvonalon (sor.) 23.00 Sport hírek 23.10 Kikötő 23.20 Goodbye Bafana (belga-dél-af. angol filmdráma, 2007) 1.15 Képmás (francia thriller, 2004) 2.55 Híradó (ism.) 3.20 Magyarország kincsei

TVR 1

7.00 Hírek 7.30 80 festménnyel a világ végén 8.00 Az ezüst vadló 8.30 Noah & Saskia (sor.) 9.00 Zöld arc 9.10 Nézd Románia! 9.15 Új paradicsomok 10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.) 11.15 100%-ban garantált 12.05 Történelmi emlékek 12.15 Anonimul Nemzetközi Filmfesztivál 12.50 Népi hagyományok 14.00 Hírek 14.45 Teleshopping 15.20 Mediterana 27 (ism.) 15.50 Jó mint az élet! (ism.) 16.20 Közelebb hozzád 17.00 A világ palotái 17.30 UEFA Champions League 18.00 Vizor monden 18.30 Történelmi emlékek 18.40 A legendás doktor Hur Jun (sor.) 19.45 Sport 20.00 Hírek 21.05 Studio UEFA Super Cup (live) 21.40 Internazionale Milano - Atletico Madrid mérkőzés (live) 23.50 Studio UEFA Super Cup 0.30 Hírek

VIASAT 3

9.20 Gyilkos sorok 10.20 Veronica Mars 11.10 Halottak a csók 12.00 Két ösvérvét Sara nővérnek (am. vígjáték) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.05 Gordon Ramsay 19.05 Halottak a csók (sorozat) 20.00 Jóbarátok (sorozat) 21.25 CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) 22.20 Horrorra akadva 4. (am. horror)

m1

6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel 10.00 Párizsi jóbarátok (sor.) 10.50 80 kert nyomában a Föld körül - Dél-Afrika 11.50 Nappali 13.01 Híradó délben 13.25 Kárpát Expressz 13.55 Szomszédok (magyar sor.) 14.35 Körzeti magazinok 15.25 Közlekedő 15.35 Ez történt Ma reggel (ism.) 17.25 Körzeti híradó 17.35 Hírek 17.45 Teadélután 18.50 Mindig zöldebb (ausztrál sorozat) 19.40 McLeod lányai (ausztrál kaland sor.) 20.30 Híradó este 21.00 Údító - Szilágyi Tibor műsora 22.00 Volt egyszer egy nyár (francia vígjáték, 2006) 23.45 Az Este 0.10 Hírek 0.25 Memento 0.35 Teadélután (ism.) Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztat! 1.40 Nappali (ism.) 2.45 Múzeumtúra 3.10 Gyerekjáték a számítógép

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat) 7.55 Győzd le az árvíz 8.00 Ifjúsági Olimpia Szingapúr 2010 (ism.) 9.00 Az ajándék (ausztrál sorozat) 10.00 Hírek 10.15 Lehet, hogy nem tudtad 10.30 Gitárok ideje (ism.) 12.00 Hírek, Sport 12.45 Két dojnázó 13.15 A románok kincse 13.45 Teleshopping 14.30 Utópia 15.00 Együtt Európában 16.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat) 17.00 Ifjúsági Olimpia Szingapúr 2010 18.00 Euronews hírek 18.15 Időbeszéd 18.30 Mesék a vadonból 19.00 A törvény ereje 19.30 Esély és esélytelenség 20.30 Csavargó halász 21.00 Jamie Oliver varázslói 21.30 Lex et Honor 22.00 Hírek 23.10 Coldplay: Akkor és most 0.10 Szex és tabuk a mozikban 1.25 Rög a vérben (angol sorozat)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.00 Pontos sportidő 14.00 UEFA Europa League sorsolás (live) 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Információk (live) Vali Moraru műsora 20.00 World Cup of Poker 21.00 Wrestling RAW 23.00 American Gladiators 0.00 Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Mesék 11.35 Hrvatska kronika 12.05 Ecranul nostru 12.30 Átjáró 13.01 Híróra 13.02 Híradó 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra - Kányádi Sándor 14.45 A budavári szoborlelet 15.20 Járóféld 15.50 Benyovszky Móric és a malgasok földje 16.15 Egy lépés előre (spanyol sor.) 17.05 Bűvölet (olasz sor.) 18.00 Magyar bulizene 18.55 Hullámvadászok 19.40 Inami (anim. sor.) 20.05 Don Matteo (olasz krimisor.) 21.00 Híradó 21.21 Sport hírek 21.25 Stephen Hawking és a mindenség elmélete 22.15 24 (am. sor.) 22.55 Sötét anyag (amerikai filmdráma, 2007) 0.20 McLeod lányai (auszt. kaland sor.) 1.05 Mindig zöldebb (auszt. sor.) 1.50 Zodiákus (ism. sor.) 2.20 Ez történt Ma reggel (ism.)

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) 7.00 ProTV hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Fantaghiro, a harcos herceg 5. (olasz fantasztikus kalandfilm, 1996) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTV hírek, sport 13.45 Tarzan, a majomember (am. kalandf., 1981) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Rettegésben (am. thriller, 2001) 19.00 ProTV hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor 22.30 Ünneprontók ünnepe (amerikai romantikus vígjáték, 2005) 1.00 Tarzan, a majomember (am. kalandf., 1981) (ism.) 2.30 Ünneprontók ünnepe (amerikai romantikus vígjáték, 2005) (ism.)

cos herceg 5.

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 meneTrend (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli - Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (argentin sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.15 ASZTRO Show (ausztrál sor.) 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.35 Oroszlánbarlangban (am. filmdráma, 1998) 17.15 A szerelem rabjai (arg. sor.) 18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 A mentalista (am. krimisor.) 21.10 Fókusz 21.35 Barátok közt (magyar sor.) Utána: RTL-hírek 22.15 CSI. A helyszínelők (am.-kan. sor.) 23.10 Vámpírnaplók (amerikai sorozat) 0.15 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) 1.10 Reflektor 1.25 ittHON 1.45 Alias (am. sor.) 2.35 Autómánia (ism.) Autómagazin

TV2

7.00 Alexandra Pódium 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz 11.30 Teleshop 12.20 American Graffiti 2. (am. vígj., 1979) 14.25 Kvízió 15.55 Szentek kórháza (ausztrál sor.) 16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.) 17.25 Joshi Bharat (talk show) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Doktor House (am. sor.) 20.50 Aktív 21.00 Jóban Rosszban (magyar sor.) 21.25 Szuperkupa 2010 (sportműsor) (élő) Futballmérkőzés közvetítés Monacóból F. C. Internazionale - Atlético Madrid Közben: Kenősorsolás 0.35 Shark - Törvényeségi ragadozó (am. krimisor.) 1.35 Tények Este 2.05 Bajnokok Ligája magazin 2.35 EZO.TV 3.30 4400 (am. sci-fi sor.)

PRIMA TV

6.00 Az első nap (reality show) (ism.) 7.00 Kandikamera 7.30 Mestersége vendéglátó 8.20 Sport Florentinával 8.30 Teleshopping 9.15 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) 9.45 Motel (kanadai filmdráma, 1998) (ism.) 11.45 Galileo 12.30 Teleshopping 13.15 Sport, diéta és egy sztár 13.45 Teleshopping 14.30 Az első nap (reality show) 15.30 Kiss FM sál - szórakoztató műsor 16.00 Lázadás az autópályán (amerikai thriller, 1992) 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 Mestersége vendéglátó - reality show 20.30 A falu (am. thriller, 2004) 22.30 Mr. 3000 (amerikai vígjáték, 2004) 1.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.) 2.00 Mestersége vendéglátó - reality show (ism.) 3.00 Galileo (ism.)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzárta (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.05 Ingtatlanpiac (ism.) 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalon (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.05 Lapzárta (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.05 BBC Reporters A BBC riportműsora 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Keresztmetszet 18.00 Híradó 18.35 Európai híradó 19.05 Értékmentés másként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.05 Péntek 8 Mondatvádszát 22.00 Híradó 21 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.05 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések 0.05 Péntek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Chop Shop - A londoni műhely - Vidéki megrendelő 8.00 Újjáépítők 9.00 Autókereskedők 9.30 Hogyan működnek a gépek? 10.00 Pizkos munkák 11.00 Nagy durranások - Weirton, West Virginia 12.00 Gigászi építmenyek 13.00 A túlélés törvényei - Tűzgyűrű 14.00 Ötödik sebesség 15.00 Végzetes másodpercek 15.30 Hogyan készült? 17.00 Állítólag - A robbanó gatyá 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 Mocsári favágók 20.00 A túlélés törvényei - Baja sivatag 21.00 Hogyan készült? 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 Chris Ryan bemutatja: Rendőrségi elit alakulatok 23.30 MacIntyre alvilági útikalauza 0.30 Nagy durranások 1.30 Tornádók nyomában 2.30 Végzetes másodpercek 3.00 A túlélés törvényei - Zambia

ACASA

8.15 Szívek iskolája (sorozat) 9.45 A kötelék (sorozat) 11.15 Predesztináltak (sorozat) 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 14.00 Marina (mex.-am. sorozat) 15.30 Viktória (sorozat) 16.30 A kötelék (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 India (sorozat)

FILM+

8.05 Nevada (am. filmdráma) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 A Midsomer gyilkosságok (krimisorozat) 14.55 Habostorta (kanadai-am. romantikus vígjáték) 16.35 Becsületos tolvajok (amerikai akciófilm) 18.20 Az utolsó légió (am.-angol-francia akciófilm) 20.10 Késő boszszú (am. akció-vígjáték) 22.00 Szigorúan bizalmas (am. krimi) 0.35 Rottweiler - A halálkutya (spanyol thriller)

KANAL D

8.00 Vacanta Mare 9.00 Teleshopping 9.30 Sztárok inkognitóban 10.30 Ezüstszerelem (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Orvosok (sorozat) 14.45 Legyel az enyém 17.00 Aliye (sorozat) 18.45 A nap híre 19.00 D-Hírek 19.45 Házasulandó fiam van 20.30 Szemek az árnyékban 21.30 Ha ügyes vagy pénz nyerhetsz 23.00 Árnyék-összeesküvés (amerikai akciófilm) 1.00 Nautilus (am. akciófilm)

HALLMARK

9.00 McLeod lányai (sorozat) 10.00 A kaliforniaiak (amerikai filmdráma) 12.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 13.00 Órangyal (sorozat) 14.00 Nash Bridges 15.00 Mielőtt szerettél (am. vígjáték) 17.00 A szerelem örök (am. romantikus film) 19.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 20.00 Nash Bridges 21.00 Órangyal (sorozat) 22.00 Esküdt ellenségek (sorozat) 0.00 A múlt sötét árnyai (am. filmdráma)

Augusztus 26., csütörtök

Az év 35. hete és 238. napja, hátravan 127 nap

Ma Izsó nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Izsó férfinév az Ézsau név régi magyar formája. Az Ézsau héber név, jelentése nyers, szőrös. Holnap Gáspár napja van.

Évfordulók

- 1789-ben az emberi és polgári jogok nyilatkozatának megjelenése.
- 1943-ban Apor Vilmos védnöksége alatt, a győri püspöki palotában megalakult a Katolikus Szociális Népmozgalom (KSzN), a KDNP elődszervezete.
- 1944-ben Charles de Gaulle tábornok bevonul a felszabadított Párizsba.

Vicc

A bika áll a mezőn, egyszer csak megjelenik a kissé agresszív nyulacska és ráordít a bikára:
–Hé, te nagy otromba bika! Húzd arrébb a segged, mert kikészítel!
A bika hang nélkül áll ott mozdulatlanul.
– Hé Te! Nem hallod? Állj el előlem, mert kettérúgom a segged!
A bika nyugodtan hátat fordít a nyúlak, és ráírta a nyúlra a végbéltartalmát. A nyúl nagy nehezen kiássa magát és ráüvölt a bikára:
– Na mi van, beszartál?

Recept

Pita görög lepénykenyér
Hozzávalók: 40dkg liszt, 2 dkg élesztő, 1,5 csésze langyos víz, 2 teáskanál cukor, 1 ek. étolaj, 2 teáskanál só.

Elkészítés: A lisztet egy edénybe szitáljuk, az olajat, sőt hozzákeverjük. Fél csésze langyos vízbe rakjuk a cukrot elkeverjük, majd belemorzsoljuk az élesztőt, és felfuttatjuk. A liszthez öntjük az élesztőt, és a maradék vizet is. Összedolgozzuk, és szobahőmérsékleten megkelesztjük. Miután megkelt kb. 10-12 részre osztjuk, és még 15-20 percig hagyjuk kelni. Ezután a golyókból kerek lapokat formálunk kb. 1-1,5cm vastagok legyenek. Olajjal kikent tepsibe rakjuk, és 180 fokra előmelegített sütőben sütjük: 4 percig az egyik oldalát, majd 4 percig a másikat is. Fehérnek, és puhának kell lennie. Kihűlés után nylon zacskóba téve le lehet fagyasztani.

Ma

A következő napok időjárása

Péntek
29°C
31°C
Bukarest

Szombat
22°C
34°C
Bukarest

Nagyrészt derült lesz az ég, napos, száraz, igazi késő nyári időre van kilátás.

Kevés napsütés mellett gyakran lesz erősen felhős az ég, többfelé várható zápor, zivatar.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	28°C	16°C
Brassó	24°C	13°C
Bukarest	29°C	18°C
Csikszereda	22°C	13°C
Kolozsvár	24°C	14°C
Marosvásárhely	26°C	14°C
Nagyvárád	27°C	18°C
Szatmárnémeti	25°C	17°C
Temesvár	27°C	16°C

Tülnyomóan derült lesz az ég, nagyrészt napos időre van kilátás. Délen növekedhet meg időnként erősebben a gomolyfelhőzet, de ott is csak kevés helyen fordul elő kisebb zápor.

Gondolatjel

Visky István rovata

A bőség a világegyetem természetes törvénye. A teremtett világ mindenütt szinte pazarlóan nagyvonalú, körös-körül bőség uralkodik. Ennek ellenére nyilvánvaló, hogy sokan nem részesülnek ebből a gazdagságból, mert nem ismerik önmagukat, nincs, aki megmutassa nekik saját belső világukat és értékeiket. A gazdag-

ság nem újraelosztás, hanem tudat kérdése. Ha a világ minden pénzét összegyűjtenénk és kiosztanánk az emberek milliárdjai között, viszonylag rövid időn belül a gazdagok újra gazdagok, a szegények ismét szegények lennének. A gazdagságot mindabban kell felfedeznünk, amit kaptunk, amivel elhalmozott minket az, aki életbe hívott minket.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Plusz bevételre tehet szert, ami segíti valóra váltani egyik régi álmát. Egy illető elvarázsolja megjelenésével.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Üzleti ügyei jól alakulnak, de csak addig, amíg nem vállal túl nagy kockázatot. Maradjon meg a jól bevált módszereknél.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Sokat töpreng egy személyes probléma megoldásán, de túlbonyolítja a dolgokat. Hírt hall egy örömteli eseményről.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Szüksége van arra, hogy egy kicsit azt tegye, amihez igazán kedvet érez. A hobbijának szentelt néhány nap állítana helyre a lelki egyensúlyát.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Ha valakinek, úgy Önnek igazán fontos, hogy a családjában, az otthonában minden rendben legyen.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
Születésnapján egzotikus illatok szállnak a fedők alól, különleges ételek kerülnek az asztalra. Egy szakács veszett el Önben.

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Kellemetlen konfliktusba keveredhet házastársával. Ne kapcsoljon, ne hadakozzon. Több türelemre lenne szüksége.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Őn is tudja, hogy nem nyeri el minden szorgalmas ember a jutalmát. Éppen ezért ne hordja túl magasán az orrát.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Önt örömmel fogadják köreiben a fiatalabbak. Érzik segítőkészségét, jó szándékát, sokszor kérik a tanácsát. Valósággal megfiatalodik közöttük.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Tárgyalásai sikeresek lehetnek, ehhez csupán azt kell tennie, hogy szabad utat enged lenyűgöző egyéniségének. Ma szerencsés helyzetek alakulnak.
- VÍZTÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)**
Ne töprengjen bizonyos dolgokon, legyen vidám. Foglalja el magát a munkával, ne hagyja, hogy megzavarják.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
A Halak-Hold hatására előtérbe kerülnek a szellemi érdeklődés területei. Legyen kész meghallgatni a mások érvelését is, és utána hozza meg döntéseit.

Szeretettel

Horváth István

***	OROSZ FOLYÓ	FÖEMBER	NEM HAGY SZOMJÁZNI	ENNYI LÚD DISZNÓT GYÓZI!	***	KÉRDŐ-SZOCSKA	TESTHEZ SIMULÓ, FESZES	TÖBBET DOLGOZIK	A BICEPSZ IS EZ
DEDŐBA JÁR					ALKONY UTÁNI				
					BÜTORT FÉNYESIT				
A HÁZBA TÁSZIT						MORZSOL			
						ÁRPÁD FEJEDELEM UNOKÁJA			
***	ÜTEMESEN KATTOGÓ								
	PACI KÖRME								
EGZISZ-TENCIA				KÖRÖM					
				AKKUMULÁTOR (RÖV.)					
FRANCIA ARANY			ABBAN AZ IDŐBEN						VÍZTOR-LASSZAL KAPCSOLATOS
			BORRA-VALÓ						
CSINTALAN TETT									
ÖNTÖ-FORMA							ZÁPOROZNI KEZDI!		
							MADRIDI LAP		
PÁNCÉLOS EMLŐS					KONZERVET BONT				
					AZ INN MEDRE!				
FOTÓTÉMA LEHET				ÜTŐÉR-JELZŐ!					

új magyar szó

HAGDÓ, HOGY A TÉNYEK FELTÁRÁSÁÉRT

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Szekelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăițeanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolat minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

r • a • d • i • o

88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9

A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm

Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!

FM 88 91 98 102 106 108 MHz

rtm

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

US Open-rajt

T. J. L.

▶ Augusztus 30-án kezdődik, és szeptember 12-én fejeződik be az év negyedik és egyben utolsó Grand Slam-tornája, a US Open. Flushing Meadows-ban a selejtezők már megkezdődtek. Harmadik kiemeltként, Monica Niculescu az osztrák Nikola Pietrangeli-val találkozott, Raluca Olaru pedig a kínai Suaj Csannal. Liana Ungur első ellenfele a kanadai Rebecca Marino. A magyar Kapros Anikóé pedig a dél-koreai Szo-Jung Kim. Adrian Ungur a férfiak selejtezőinek hetedik kiemeltje és első ellenfele az olasz Simone Vagnozzi. Olasz a magyar Balázs Attila első riválisa is, Matteo Viola. Az egyesek főtábláinak párosítását csak ma ismertették. A román színeket Victor Hănescu, Alexandra Dulgheru, Gallovits Edina és Simona Halep, magyarokét Szávay Ágnes, Czink Melinda és Arn Gréta képviseli. Tavaly a belga Kim Clijsters és az argentin Juan Martín Del Potro nyert Flushing Meadowsban. Az idei US Openen 22 668 000 dollárt osztanak szét, a férfi és női egyes győztese egyaránt 1,7 millióval gazdagodik. Ezen a héten a tengeren túli New Havenben főpróbáznak a US Openre készülők. A férfiak 750 ezer dolláros díjalapú tornáján Victor Hănescu (16.) visszavágott a német Daniel Brandsnak a két hónappal ezelőtti, wimbledoni vereségért: 6-3, 6-4. A nyolcaddöntőben Hănescu a cseh Radek Stepanekkel találkozik. A new haveni női torna első fordulójában Alexandra Dulgheru 6-2, 6-1-re kikapott a selejtezőkből jött amerikai Bethanie Mattek-Sands-tól. ◀

Ismét a Barcaságon bögnek fel a motorok

Rali

Turós-Jakab László

▶ Négy hét szünet után a hét végén folytatódik az országos ralibajnokság, a pontvadászat hatodik futama a murvás Barcaság-rali. A tavalyi győztes, a finn Jarkko Miettinen ugyan nem lesz ott, a másik két dobogós, Valentin Porcișteanu (Valinno Rally Team) és a magyarországi Szabó Gergő (Jack Daniels Rally Team) viszont igen. Egyébként senki sem fog hiányozni a különböző kategóriák legjobbjai közül, az összetettben Szabó és a brassói Dan Gártofan (BkP Racing) előtt vezető kolozsvári Bogdan Marișca (Napoca Rally Academy), az A-csoportban pontvesztés nélkül álló Keleti Edwin (Rival Racing), a junioroknál első Vlad Cosma (NRA), a H-csoportban élen álló Dorin Banciu (Brother Motorsport) vagy a K-csoportban élővas Elisei Groza (Motorhome NRT). Lapzártáig 49 csapat nevezett be a Barcaság-ralira.

A rendezői fogásként a pénteki nyitánynak, egy látványosnak ígérkező szuper-speciálnak a főváros ad otthont, pontosabban a Băneasa Shopping City. A 11 órától estig tartó motorsport gála változatos műsort kínál, bemutatókkal, go-karttal, motorkerékpár-

ral, régi autókkal és drift-tinggel. Az egyik meghívott Florentin Petre, az egykori labdarúgó válogatott középpályás, aki aktív részese a bolgár rali-bajnokságnak, ahol egy Renault Clio S1600-zal versenyez. Pénteken hét speciált rendeznek Brassó környékén.

A kolozsváriak bizakodóak. Az összetettben Szabót már csak 6 ponttal megelőző Bogdan Marișca szeretne az élen maradni, annak ellenére, hogy nem a legelége-

tebb Subaru-ja murvás teljesítményével. Zsinórban három feladás bosszantó tudatával, Marco Tempestini bizonyítaná, hogy pillanatnyi nyolcadik helye nem való, ugyanakkor sikeres főpróbát tartana a jövő heti, FIA European Rally Cup (East)-sorozat keretében sorra kerülő bolgár Slivenralira. Danny Ungur idei első szakasz-sikerét célozza az A-csoportban s ugyanakkor megőrizné vezető pozícióját a Citroen Racing Tro-

phy-ban. A juniorok versenyeiben vezető Vlad Cosma is határokon túli megméretetésekre készül, a Slivenralira és a Pirelli Star Driver-re.

Három fordulóval a befejezés előtt a román rali-bajnokság összetett pontversenyében Marișca (89 pont) vezet Szabó (83), Gártofan (53), Porcișteanu (52) és a magyarországi Spitzmüller Csaba (43) előtt. Utóbbi kihagyta a július végi Szeben-ralit, Brassóban viszont ott lesz. ◀

A román Bogdan Marișca várhatóan ismét nagyot fog csatázni a magyar Szabó Gergővel

Fotó: archív

Röviden

Erősített a CFR 1907

A román labdarúgó bajnok CFR 1907 máris pótolta a Szása Bjelanovics és Yssouf Kone sérülésével keletkezett űrt a csatárosban. A 25 éves Ferdinando Sforzinit kölcsönözték az olasz Udinese-től, a 22 esztendőes brazil Anselmo Ramont pedig megvásárolták a Cruzeiro-tól.

Kié Galamaz?

Bár állítólag az Astránál és a Steauánál is alákanyarított, a tapasztalt középhátvéd minden bizonnyal utóbbiaknál köt ki. Ioan Niculae ploiești-i csapatulajdonos dűl-fűl, mondván, hogy az urziceni-i játékos szerződése eltűnt. Az Astra honlapja biztosra mondja a szintén urziceni-i Iulian Apostol, Ra-ul Ruscescu, Sorin Frunză, Laurențiu Marinescu és Ricardo Gomes leigazolását.

Pițurcă Craiován

Sajtóértesülések szerint Victor Pițurcă elfogadta Adrian Mitițelut ajánlatát, és máától átveszi az Universitatea Craiova-t. Mitițelut elfogadta Pițurcă minden kikötését, és 7 millió eurós költségvetésről biztosította a tréneret.

Moldovant kirúgták

A Liga 1 újonca, a Marosvásárhelyi MFC azonnali hatállyal felbontotta Flavius Moldovan szerződését. A 34 éves hétvéd nem remekelt a Dinamo elleni 2-6-on, s a hajrában ki is állították. Moldovan szabadon igazolható, az egyesület minden adósságát törleszti irányában.

Román Kupa, hiányzókkal

T. J. L.

▶ A negyedik forduló mérkőzésével folytatódott a labdarúgó Román Kupa 2010-11-es kiírása, a küzdelembe a másodosztályú csapatok is bekapcsolódtak. Három már búcsúzott is, miután kettő közülük meg sem jelent. Az erdélyi csapatok eredményei: Mínerul Mătăsari (C-osztály)–Lupényi Mínerul (B) 0-1, Piski CFR (C)–Gyulafehérvári Unirea (B) 1-2 (hosszabbítás után), Szászrégen C)–Nagyszebeni Voința (B) 0-2, Vajdahunyadi FC (C)–Tordai Arieșul (B) 8-0, Nagyvárad Luceafărul (C)–Szilágysomlyói Șimleul FC (B) 0-1, Temesvári FC 2 (C)–Aradi ACU 4-5 (büntetőrúgások után). A Magyarlápósi Lăpușul–Nagybányai FC (B) és Aradi Gloria CTP (C)–Aradi UTA (B) találkozókra nem jelentek meg a vendégek, így a házigazdák 3-0-lal jutottak tovább. A Nagyvárad Luceafărul 2 (megeyi bajnokság)–Nagyvárad Bihar FC (B) mérkőzést elhalasztották. A következő fordulóban a 18 élvonalbeli gárda is bekapcsolódik a küzdelembe. ◀

Totógyilkos BL-kedd spanyol és olasz búcsúval

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Meglepő eredményekkel és váratlan továbbjutásokkal zárult a labdarúgó Bajnokok Ligája negyedik, utolsó selejtezőkörének első öt mérkőzése.

A nem bajnokok ágán a legnagyobb meglepetést a Sevilla búcsúja jelentette. A brajai 0-1 után a spanyolok hazia pályán is kikaptak a portugál Sportingtól (3-4) és kettős vereséggel estek ki. Lima harmat lőtt Sevillában, Matheus pedig egyet, míg az ibér alakulattól Luis Fabiano, Jesús Navas és Kanouté volt eredményes.

Szintén a nem bajnokok ágán, Genovában, hitchcock-I meccset játszott a Sampdoria és a Werder Bremen. Pazzini korai duplájával és Cassano hajrábeli góljával az olaszok 3-0-ra vezettek, a hosszabbítás utolsó másodperceiben azonban Rosenberg szépített, és miután egy héttel korábban, Brémában is 3-1 volt az eredmény, jöhetett a kétszer 15

perc ráadás. Az időközben lecserélt Cassano nélkül az olaszok már nem számítottak, s a tapasztalt Pizarro találatával beállított 3-2-es végeredmény a Werder továbbjutását szentesítette.

A bajnokok ágán zsinórban negyedszer bukta el a főtáblára jutást az belga Anderlecht. A belgrádi 2-2-t Brüsszelben is megismélték a belgák, a büntetőpárbajban azonban a szerb Partizan bizonyult jobbnak 3-2 arányban. A hazai 2-3 után Tel Avivban nem tudott fordítani az osztrák bajnok Salzburg (1-1), s így meglepetésre a Hapoel jutott fel a BL-főtáblára. Az előző körben a Debrecen búcsúztató svájci FC Bazel kettős győzelemmel jutott tovább miután a hazai 1-0 után Tiraszpolban 3-0-ra ütötte ki a moldáv bajnok Sheriffet.

Lapzártá után további öt párosításban rendezték meg a visszavágót. Ma kora délután, Monacóban, a nyolc csoport beosztását sorsolják ki, Románia bajnoka, a Kolozsvári CFR 1907 megisméri ellenfeleit. ◀

Román–magyar EL-remény

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Ma rendezik meg a labdarúgó Európa Liga-selejtező 4., utolsó fordulójának visszavágóit, négy román és két magyar csapat részvételével. A bukaresti 1-0 után a Steaua Zürichben csap össze a Grasshoppers-szel, a 20.30-kor kezdődő mérkőzésről a Pro Tv számol be élőben. A Vaslui francia földön, az OSC Lille otthonában harcolná ki a továbbjutást, miután hazai közönsége előtt 0-0-ra végzett ellenfelel. Nehéz feladat előtt áll az Unirea Urziceni amely 4-1-re kapott ki Splitben a horvát Hajduktól. Az esélytelen vakmerőségével lendül neki a Temesvár a Manchester City elleni revánsnak, miután hazai pályán csak 1-0-ra kapott ki angol ellenfelétől. A magyar bajnok Debrecen kétfólos előnnyel lép pályára a bolgár Liteksz Lovecs vendégként, míg a bajnok bronzérmes ETO már csak a bravúrban reménykedhet miután Győrött 2-0-ra maradt alul a horvát Dinamo Zágrábról szemben.

Elsőként az orosz CSZKA Moszkva csatlakozott kedden a címvédő Atlético Madridhoz a főtáblán, miután a selejtező utolsó fordulójában kettős győzelemmel (4-0, 2-1) búcsúztatta a ciprusi Anortoszisz együttesét.

A mai műsor: Dinamo Minszk (fehérorosz)–FC Bruges (belga) (1-2), FK Karabah (azeri)–Borussia Dortmund (német) (0-4), Marítimo (portugál)–BATE Boriszov (fehérorosz) (0-3), Lokomotiv Moszkva (orosz)–Lausanne (svájci) (1-1), Dnyepyr Mogiljev (fehérorosz)–Villarreal (spanyol) (0-5), FK Aktobe (kazah)–AZ Alkmaar (holland) (0-2), HJK Helsinki (finn)–Besiktas (török) (0-2), Austria Bécs (osztrák)–Arisz Szaloniki (görög) (0-1), Metliszt Harkov (ukrán)–Omonia Nicosia (ciprusi) (1-0), Bröndby (dán)–Sporting Lisszabon (portugál) (2-0), APOEL Nicosia (ciprusi)–Getafe (spanyol) (0-1), Trabzonspor (török)–Liverpool FC (angol) (0-1), Levszki Szófia (bolgár)–AIK Solna (svéd) (0-0), PSV Eindhoven (holland)–Szibir Novoszibirszk (orosz) (0-1), Maccabi

Tel-Aviv (izraeli)–Paris Saint-Germain (francia) (0-2), Tavrija Szimferopol (ukrán)–Bayer Leverkusen (német) (0-3), Gent (belga)–Feyenoord (holland) (0-1), AEK Athén (görög)–Dundee United (skót) (1-0), VfB Stuttgart (német)–Slovan Pozsony (szlovák) (1-0), Lech Poznan (lengyel)–Dnyipro Dnyepetrovcsk (ukrán) (1-0), FC Utrecht (holland)–Celtic Glasgow (skót) (0-2), The New Saints (walesi)–CSZKA Szófia (bolgár) (0-3), Karpatij Lvov (ukrán)–Galatasaray (török) (2-2), NK Maribor (szlovén)–Palermo (olasz) (0-3), IF Elfsborg (svéd)–Napoli (olasz) (0-1), Juventus (olasz)–Sturm Graz (osztrák) (2-1), Aston Villa (angol)–Rapid Bécs (osztrák) (1-1), Motherwell (skót)–OB Odense (dán) (1-2), Fenerbahce (török)–PAOK Szaloniki (görög) (0-1), FC Porto (portugál)–Racing Genk (belga) (3-0).

Pénteken, a svájci Nyonban sorsolják ki az Európa Liga csoportbeosztását, a kalapba a BL utolsó selejtezőkörének tíz vesztese is bekerül. ◀